

HELSINGIN KAUPUNKI
Tarkastusvirasto

ARVIOINTIMUISTIO

Vuoden 2015 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten vaikuttavuuden arviointi (2. toimikunta)

2017

johtavat tuloksellisuustarkastajat Liisa Kähkönen ja Minna Tiili,
kaupunkitarkastajat Petri Jäske, Tarja Palomäki ja Jari Ritari

Sisällys

1. Arvioinnin taustatiedot	3
1.1. Arvioinnin tavoite ja laajuus	3
1.2. Arvioinnin kohde ja taustatiedot	3
1.3. Arviointikysymykset ja –kriteerit	5
1.4. Arvioinnin aineistot ja menetelmät	5
2. Havainnot	6
2.1. Kaupunkitasoiset arvioinnit	6
2.1.1. Tuloksellisuuden mittaaminen	6
2.1.2. Palkkatasa-arvo ja samapalkkaisuus	8
2.2. Toimialarajat ylittävät arvioinnit	11
2.2.1. Nuorisotakuun toteutuminen	11
2.2.2. Kaupungin työllisyydenhoidon vaikuttavuus	15
2.2.3. Yhteistyön toimivuus lastensuojelun ja lasten ja nuorten peruspalvelujen välillä	21
2.3. Sosiaali- ja terveystoimen arvioinnit	25
2.3.1. Sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen	25
2.3.2. Palvelujen järjestäminen muistisairaille	29
2.4. Sivistystoimen arvioinnit	32
2.4.1. Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa	32
2.4.2. Maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetus ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatukityössä	34
2.5. Yhteenveto suositusten vaikuttavuudesta	37
3. Johtopäätökset	42
4. Toimenpide-esitys ja lisätiedot	42
Lähteet	43
Liitteet	45

1. ARVIOINNIN TAUSTATIEDOT

1.1. Arvioinnin tavoite ja laajuus

Tavoitteena oli arvioida, mihin toimenpiteisiin keskushallinto ja hallintokunnat ovat ryhtyneet tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointikertomuksessa esittämien suositusten ja toteamusten johdosta sekä mikä vaikutus suosituksilla on ollut.

Arviointi koskee kaikkia niitä tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointikertomuksessa esitettyjä suosituksia, jotka liittyvät tarkastuslautakunnan 2. jaoston vastuualueisiin ja toimialoihin. 1. jaoston suositusten vaikuttavuudesta laaditaan erillinen raportti.

1.2. Arvioinnin kohde ja taustatiedot

Arvioinnin kohteena olivat tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointikertomuksessa esittämien suositusten johdosta toteutetut hallintokuntien toimenpiteet ja toimenpiteiden aikaan saamat vaikutukset.

Tarkastuslautakunta on vakiintuneen käytännön mukaisesti tehnyt esittämiensä suositusten jälkiseurantaa ja raportoinut siitä arviointikertomukseensa. Menettelystä on muodostunut käytäntö ainakin suurten kaupunkien tarkastuslautakuntien kohdalla. Toukokuussa 2015 voimaan astuneen kuntalain (410/2015) perusteluissa on todettu, että ”tarkastuslautakunnan olisi hyvä seurata jälkikäteen arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten perusteella toteutettuja toimenpiteitä.” Jälkiseurantaa ei siis ole kirjattu lakiin, mutta sitä suositellaan lain perusteluissa.

Tarkastuslautakunta on hallintosäännön mukaisesti pyytänyt vuosittain arviointikertomuksen valmistuttua kaupunginhallitukselta ja tarpeelliseksi katsomiltaan lauta- ja johtokunnilta lausunnot arviointikertomuksessa esittämistään havainnoista. Lausunnot on toimitettu valtuustolle tiedoksi. Lisäksi valtuusto on arviointikertomuksesta 2004 lähtien, merkittävästi arviointikertomuksen ja siihen annetut lausunnot tiedoksi, päättänyt kehottaa kaupunginhallitusta antamaan vuoden loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tili-velvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta. Edellä mainittujen lisäksi tarkastuslautakunta on seurannut hallintokuntien toimenpiteitä arvioimalla säännöllisesti esittämiensä suositusten vaikuttavuutta.

Suosituksen vaikuttavuutta arvioidaan kahden vuoden viiveellä, jotta keskushallinnolla ja hallintokunnilla on riittävästi aikaa ryhtyä toimenpiteisiin arviointikertomuk-

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

sessä esitettyjen suositusten osalta. Vuoteen 2013 asti arviointi kohdistettiin merkittävimpiin suosituksiin, mutta vuodesta 2014 lähtien on arvioitu kaikkien suositusten toteuttamista ja vaikutuksia.

Vuonna 2017 arvioidaan kaikkien arviointikertomuksessa 2015 asetettujen suositusten vaikuttavuutta. Kertomuksessa käsiteltiin yhteensä 20 aihetta. Kummassakin jaostossa käsiteltiin yhdeksää aihetta, ja talouden arviointia sekä tavoitteiden toteuttamista suoraan tarkastuslautakunnassa. Yksi aihe, eli tuloksellisuuden mittaaminen oli arviointikertomuksessa yhteinen 1 jaoston aiheen kanssa ja sen arviointi tehdään osana tätä 2. jaoston/toimikunnan arviointia. Tässä arvioinnissa arvioitavia suosituksia on 29.

Taulukko 1. Arvioinnin kohteeksi valitut arviointiaiheet ja niissä esitettyjen suositusten määrä, 2. jaosto

Arviointiaiheen kohdentuminen ja otsikko	Suosituksen määrä
Kaupunkitasoiset arvioinnit	6
Tuloksellisuuden mittaaminen	2
Palkkatasa-arvo ja samapalkkaisuus	4
Toimialarajat ylittävät arvioinnit	10
Nuorisotakuun toteutuminen	3
Kaupungin työllisyydenhoidon vaikuttavuus	3
Yhteistyön toimivuus lastensuojelun ja lasten ja nuorten peruspalvelujen välillä	4
Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimeen liittyvät arvioinnit	7
Sosiaali- ja terveysviraston yhdistäminen	4
Palvelujen järjestäminen muistisairaille	3
Sivistystoimen toimialaan liittyvät arvioinnit	6
Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa	2
Maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetus ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatuki-työssä	4
Suosituksia yhteensä	29

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi tarkastuslautakunnan vuotta 2015 käsittelevän arviointikertomuksen ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianosaisten lautaja johtokuntien lausunnot kokouksessaan 22.6.2016. Samalla valtuusto kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksessa esitetyn johdosta. Kaupunginhallituksen selvityksen valtuusto on merkinnyt tiedoksi kokouksessaan 14.12.2016.

1.3. Arviointikysymykset ja –kriteerit

Arvioinnin pääkysymyksenä oli, mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan esittämillä suosituksilla on ollut.

Pääkysymykseen haetaan vastausta seuraavilla osakysymyksillä:

1. Mihin tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointikertomuksessa esittämien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin keskushallinto ja hallintokunnat ovat ryhtyneet?
2. Mitä vaikutuksia suosituksen mukaisilla toimenpiteillä on ollut?

Mikäli kaikkien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty, pyydetään tarkempi selvitys siitä, miksi toimiin ei ole ryhdytty. Toimenpiteiden ja vaikutusten toteutumista arvioidaan seuraavasti:

	Toimenpiteet	Vaikutukset
☺ Toteutuu täysin	Kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.	Vaikutukset ovat olleet myönteisiä.
☹ Toteutuu osittain	Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain.	Vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.
⊗ Ei toteudu lainkaan	Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.	Vaikutuksia ei ole voinut olla, koska toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.
⊖ Tietoa asiasta ei ole saatavilla	Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista toimenpiteiden arvioimista.	Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista vaikutusten arvioimista.

Aiempien vuosien arvioinneissa ei ole tullut esiin, että suosituksilla olisi ollut negatiivisia vaikutuksia. Mikäli näin tapahtuu, se huomioidaan erikseen.

1.4. Arvioinnin aineistot ja menetelmät

Arviointi suoritettiin perehtymällä kaupunginhallituksen ja lauta- sekä johtokuntien tarkastuslautakunnalle toukokuussa 2016 antamiin lausuntoihin ja kaupunginhallituksen valtuustolle joulukuussa 2016 antamaan selvitykseen arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Lisäksi tehtiin kysely asianomaisen viraston johdolle tai muille tahoille sen mukaan, miten aiheesta arvioitiin saatavan riittävä vastaus.

Tarkemmat tiedot vastaajista ilmenevät lähdeluettelosta.

Tietopyynnöissä pyydettiin vähintäänkin vastausta seuraaviin kysymyksiin:

- Mihin suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty?
- Mitä vaikutuksia toimenpiteillä on ollut ao. toimintoon?

Lisäksi suurin osa tietopyynnöistä sisälsi näiden lisäksi tarkentavia kysymyksiä, joilla varmistettiin riittävien vastausten saaminen suositusten sisältämisestä asioista. Kyselylomakkeeseen oli myös merkitty ne tarkastuslautakunnan esittämät suositukset, joihin liittyen vastauksia pyydettiin.

Seuraavissa luvuissa on esitetty tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2015 käsittelemät arviointiaiheet ja niissä esitetyt suositukset. Jokaisen suosituksen osalta on esitetty tiivistetysti hallintokuntien antamat vastaukset tarkastusviraston loppuvuodesta 2016 tekemiin tietopyyntöihin ja valmistelijan sen perusteella tekemät johtopäätökset. Jokainen suositus on arvioitu käyttäen edellä mainittua neliportaista asteikkoa ja arvioinnin johtopäätös on esitetty arviointikriteerin osalta erikseen tekstin viereen merkityllä hymynaama-kuviolla.

2. HAVAINNOT

2.1. Kaupunkitasoiset arvioinnit

2.1.1. Tuloksellisuuden mittaaminen

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian tulee lisätä palvelujen monipuoliseen mittaamiseen ja mittareiden laadintaan liittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Koulutuksessa ja ohjeistuksessa on otettava huomioon vaikuttavuuden mittaaminen taloudellisuuden ja tuottavuuden sekä palvelujen ja työelämän laadun mittaamisen ohella.

Kaupunginkanslian selvitys 16.11.2017

Kaupunkitasoisesti koulutusta ei ole järjestetty. Kaupunginkanslia valmistelee parhaillaan yhteistyössä toimialojen kanssa ehdotusta kaupunkistrategian mittareiden ja indikaattoreiden kokonaisuudesta. Ehdotusta voidaan käsitellä kaupungin toimielimissä helmikuusta 2018 alkaen. Kaupunkitasoista tuloksellisuuden ja siihen liittyvää vaikuttavuuden mittaamisen seurantaan tullaan toteuttamaan kaupungin johtoryhmässä, jonka yhtenä tehtävänä on talouden ja toiminnan ennakointi, suunnittelu ja ohjaaminen. Toimialat ovat voineet järjestää omaa koulutusta ja/tai projekteja. Kaupunkiympäristön toimialalla on ollut syksyllä 2017 projekti toimialan tuottavuusmittarin kehittämiseksi. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on asetettu talousarvioon 2018

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkisen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

sitovia tavoitteita tiedolla johtamiseen liittyen. Vaikuttavuus taas näkyy erityisesti kulttuuri ja vapaa-ajan toimialalla kehitteillä olevassa tietoperusteisessa toimintatavassa. Sosiaali- ja terveystoimialan uusi johtamismalli korostaa myös vaikuttavuutta.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☹️ Suositukseen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain. Uuden strategian mukaista kaupunkitasoista mittaristoa on alettu suunnitella, mutta työ ohjeistuksen ja koulutuksen osalta ei ole vielä käynnistynyt. Vaikuttavuuden mittaamista kehitetään erityisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla sekä sosiaali- ja terveystoimialalla.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹️ Vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginmuseon, kulttuurikeskuksen, kaupunginorkesterin ja taidemuseon tulee tehdä mittareiden kehittämiseen liittyvää yhteistyötä keskenään samankaltaisten palvelujen osalta.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden selvitys 13.11.2017

Työ on käynnistynyt kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Osana toimialan suunnittelua tunnistettiin syksyllä 2016 kuusi perustoimintoa, joita toimialalla tehdään (tapahtumat; tilat, alueet ja olosuhteet; kansalaistoiminnan tuki; oppimisen tuki ja kasvatustyö; kokoelmat; asiantuntijatyö). Kaikki palvelut/palvelukokonaisuudet eivät tee kaikkia toimintoja. Eniten yhteisiä, kaikkia koskevia elementtejä on löydetty asiakaskontakteista ja asiakaskokemuksesta. Yhteisten mittarien aikaansaaminen on toimialan vuoden 2018 sitova tavoite. Kehittämistyöhön on päästy vasta vuoden 2017 jälkipuolella, joten vaikutukset näkyvät toistaiseksi lähinnä oman työn tarkastelemisena uusista näkökulmista. Toisaalta on niin, että toimintojen erilaisuus tuottaa toimialalla varsin geneeristä tietoa, joka palvelee parhaiten asiakaskontaktien parantamista. Sen lisäksi kukin palvelu tarvitsee omia mittareita, jotka kertovat sille ominaisen työn onnistumisesta.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Toimenpiteisiin on ryhdytty, sillä toimialan yhdistyttyä yhteisiä mittareita on alettu kehittää.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- 😊 Toimenpiteellä on ollut myös vaikutuksia, sillä vuonna 2018 toimialan sitovana tavoitteena on luoda yhteisten tavoitteiden ja mittareiden valmistuminen ja käyttöönotto.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Johtopäätökset: Tuloksellisuuden mittaaminen

Koko kaupungin tasoista koulutusta ei ole vielä käynnistetty, sillä kaupunginkanslia on vasta laatimassa uuden strategian mukaista mittaristoa. Kulttuuritoimialalla toimenpiteisiin on ryhdytty ja tämä näkyy myös tavoiteasetannassa.

2.1.2. Palkkatasa-arvo ja samapalkkaisuus

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian tulee ryhtyä toimiin, jotta virastojen väliset mahdollisuudet ja käytännöt tulos- ja kertapalkitsemisessa olisivat tasavertaisia esimerkiksi realistisen talousarviobudjetoinnin näkökulmasta. Erityisesti Staran poikkeaviin palkkiokäytäntöihin tulee puuttua.

Kaupunginkanslian selvitys 28.11.2017

Kaupunginkanslian mukaan kaikki uudet toimialat ovat tulospalkkiojärjestelmän piirissä. Suuret budjettikokonaisuudet tuovat väljyyttä palkitsemiseen ja torjuvat palkitsemisen käytäntöjen pirstaloitumista. Tulospalkkioiden maksamiseen ei kuitenkaan myönnetä erillisiä määrärahoja ja tulospalkkiot maksetaan aina budjetin puitteissa. Kansliassa on myös käynnistetty tulospalkkiojärjestelmän ja kertapalkitsemisen kehittäminen. Tarkoituksena on selkiinnyttää strategialähtöistä ja tuloksiin perustuvan palkitsemisen eroa yksilö- tai tiimikohtaisen palkitsemisen kanssa (kertapalkitsemisen). Tulospalkkiojärjestelmä on koettu joissakin tilanteissa etäiseksi eikä se ota huomioon riittävästi yksilön työsuoritusta. Kun järjestelmä koetaan etäiseksi, sillä ei saavuteta kannustamisen ja motivoinnin päämääriä. Kertapalkitsemisen asemaa tulospalkkiojärjestelmän rinnalla on päätetty näin ollen kehittää. Staran poikkeavat palkitsemiskäytännöt on lopetettu.

Kaupunginkanslian mukaan palkitsemisen tasa-arvovaikutukset on tärkeää tiedottaa. Toteutetuilla toimenpiteillä on voitu edistää entistä tasa-arvoisempaa palkkapolitiikkaa ja se on luonut perustaa tulevalle kehittämiselle.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☹️ Suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain. Staran poikkeavat palkitsemiskäytännöt on lopetettu ja kaikki toimialat ovat samanveroisina mukana tulospalkkiojärjestelmässä. Talousarviobudjetoinnissa tulospalkkiojärjestelmää ei kuitenkaan oteta huomioon.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹️ Staran epätasa-arvoisten palkitsemiskäytäntöjen poistamisella on suora vaikutus palkkatasa-arvon toteutumiseen. Muita vaikutuksia on vaikea osoittaa.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian tulee kehittää henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiä ja palkkakartoituksia siten, että saadaan tarkempaa vertailutietoa etenkin isojen virastojen käyttöön ja että eri palkanosien vertailtavuus ja kokonaispalkan vertailu on mahdollista.

Kaupunginkanslian selvitys 28.11.2017

Kaupunginkanslian mukaan palkkakartoituksia on kehitetty ottamalla mukaan myös palkanlisät. Palkkakartoitusten tulkintaa on tehty yhdessä kaupungin eri toimipisteissä olevien hr-asiantuntijoiden kanssa. Näin on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa. Tällä tavoin varmistetaan yhteinen käsitys siitä, mikä on tasa-arvoista palkitsemista. Kaikki palkkaerot eivät ole perusteettomia.

HR-tietojärjestelmän kehittämiseen liittyen uuden tietojärjestelmän hankkiminen on käynnistetty. Järjestelmän osalta on päädytty kehittämään hijat2:sta. Kaupunginkanslian mukaan se varmistaa, että hijat2:ssa ovat sellaiset ominaisuudet, joita tarvitaan palkitsemisen raportoinnissa.

Kaupunginkanslian mukaan palkkakartoitukset ja TVA-arviointityö ovat lisänneet ymmärrystä siitä, että kaupunki on yksi työnantaja.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain. Palkkakartoituksia on kehitetty ja uuden tietojärjestelmän hankinta on käynnistetty.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☺ Toimenpiteiden vaikutuksia ei voida vielä osoittaa.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian henkilöstöosaston tulee saattaa loppuun hinnoittelemattomien tehtävien sijoittaminen vaativuusluokkiin ja ryhtyä toimiin mahdollisten epäoikeudenmukaisten palkkaerojen tasaamiseksi.

Kaupunginkanslian selvitys 28.11.2017

Kaupunginkanslian mukaan johtamisjärjestelmä uudistus on siirtänyt aikataulua. Monet tehtävät ovat muuttuneet, mistä syystä tva-kuvausten päivittämistä tehdään parasta aikaa. Hinnoittelemattomien osalta on laadittu uusi aikataulu, jonka mukaan luokittelu on valmis kesällä 2018. Hinnoittelemattomien piiriin on tullut paljon uusia tehtäviä organisaatiomuutoksesta johtuen. Kaupunginkanslian mukaan aikaisemmin

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

tehty luokittelutyö on tukenut erittäin paljon palkanmäärittelyä ja siten edistänyt tavoitteita. Tehtävien vertailu toisiinsa edistää oikeudenmukaisen ja tasa-arvoisen palkkapolitiikan toteutumista.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☹️ Kaupunginkanslia ei ole saattanut loppuun hinnoittelemattomien tehtävien sijoittamista vaativuusluokkiin, joten sen pohjalta ei ole myöskään ollut mahdollista ryhtyä toimiin palkkaerojen tasaamiseksi.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹️ Vaikutuksia ei ole, koska hinnoittelutyötä ei ole viety loppuun.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian henkilöstöosaston tulee jatkaa toimia naisjohtajien määrän lisäämiseksi, ammattialojen segregaatoin vähentämiseksi ja miesten kannustamiseksi perhevapaiden pitämiseen.

Kaupunginkanslian selvitys 28.11.2017

Kaupunginkanslian mukaan johdon rekrytoinneissa on pidetty agendalla tasa-arvonäkökulmaa, vaikka se ei voi määrittää yksin, ketä rekrytoidaan. Kanslia on myös kehittänyt rekrytointiprosessin laatua ja varmistanut, että avainrekrytoinneissa on mukana hr-asiantuntemusta. Perheystävällisyydestä on kirjoitettu henkilöstölehdessä ja Helmi-intran Työ- ja muu elämä sivustolla. Olimme myös mukana Väestöliiton perheystävällisyshankkeessa ja tuotimme tähän liittyen aineistoa Helmi-intraan. Olemme viestittäneet perheystävällisestä työpaikasta monin eri tavoin ja koonneet kriteerit, joilla kuvataan perheystävällisyyttä. Saimme tänä syksynä Kuntaliiton Kunteko -maininnan perheystävällisyydestä innostavat teot -kategoriassa.

Kanslian mukaan naisjohtajien lukumäärä on kasvanut. Perhevapaiden osalta ei voida tehdä johtopäätöksiä. Asiaa on pidetty esillä ja työntäjän myönteistä kantaa perhevapaiden pitämiseen on voitu edistää. Näkyvyyden ja keskustelun asiasta arvioidaan lisääntyneen.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Kanslia on kehittänyt rekrytointiprosessin laatua ja pitänyt tasa-arvonäkökulmaa esillä johdon rekrytoinneissa. Miesten perhevapaiden lisäämiseksi on panostettu viestintään. Asian luonteen vuoksi on vaikea arvioida, olisiko toimenpiteitä tullut toteuttaa vielä enemmän.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- 😊 Naisjohtajien määrän esitetään kasvaneen, joskaan miesten perhevapaiden määrän kehityksestä ei voida tehdä vielä johtopäätöksiä.

Johtopäätökset: Palkkatasa-arvo ja samapalkkaisuus

Kaupunginkanslia on osittain ryhtynyt suositusten mukaisiin toimenpiteisiin. Hinnoittele mattomien tehtävien sijoittamista palkkaluokkiin ei ole toteutettu. Vaikutuksia ei pääosin pystytä osoittamaan mutta Staran poikkeavat palkitsemiskäytännöt on lopetettu ja naisjohtajien määrä on kasvanut.

2.2. Toimialarajat ylittävät arvioinnit

2.2.1. Nuorisotakuun toteutuminen

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginhallituksen tulee varmistaa, että nykyisellään hajanaiset nuorten palvelut kootaan nuoren näkökulmasta yhdeksi palvelukokonaisuudeksi

Taustaa: Vuoden 2015 arviointikertomuksessa annettu suositus liittyi siihen, että tuolloin käynnissä oli valmistelu työllisyysenhoidon kokonaisuudistuksesta, jossa oli esitetty nuorten työllisyysenhoidon palvelujen kokoaminen yhteen. Arvioinnin perusteella tarkastuslautakunta piti esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Kaupunginkanslia totesi 4.11.2016 (Khs 7.12.2016), että nuorten työllisyyspalveluja yhteen kokoavaa kokonaisuudistusta on valmisteltu siten, että se voidaan saattaa voimaan 1.1.2017.

Kaupunginkanslian selvitys 20.11.2017

Vuoden 2017 alusta toiminnat organisoitiin uudestaan koko kaupunkia koskien ja kaupunginkanslian maahanmuutto- ja työllisyysyksikköön perustettiin nuorten palveluiden palvelualue. Nuorten palveluihin muodostettiin kolme tiimiä, jotka ovat 1. TYP-palvelut, 2. Urapalvelut ja 3. Ohjaamo Helsinki -hanke. Muutoksen yhteydessä Respan, Tulevaisuustiskin ja nuorten työhönohjauksen nimikkeistä luovuttiin ja näistä toiminnoista muodostettiin Urapalvelut -tiimi. Palvelua johtamaan perustettiin palvelupäällikön tehtävä ja uusi päällikkö aloitti helmikuussa 2017.

Vuoden 2017 aikana toimitilojen yhdistäminen toteutui, kun Urapalvelut ja nuorten TYP-palvelut heinäkuussa muuttivat yhteisiin tiloihin osoitteessa Runeberginkatu 5B. Tällä hetkellä nuorten palvelut toimivat suunnitelman mukaisesti kahdessa lähellä toi-

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

siaan olevassa tilassa, joista toinen on edellä mainittu ja toinen Ohjaamo Helsinki -hankkeen toimitila osoitteessa Fredrikinkatu 48. Asiakastyön osalta tiimirajat ylittävä yhteisesti toteutettu neuvontapalvelu on esimerkki arjessa tapahtuvasta yhteen nivoutumisesta.

Muutosten seurauksena toimipisteiden määrä on vähentynyt ja asiakkaiden ohjaus toimintojen välillä on selkeytynyt, samoin eri tiimien työntekijöiden välinen kontakti on parantunut. Asiakkaille tavoitettavuus on parantunut ja eri palvelut ovat lähempänä toisiaan.

Uudet tilat ovat toimivat asiakastapaamisiin ja mahdollistavat monitilaperiaatteella toimiessaan työntekijöiden keskinäisen konsultaation eri tiimien välillä ja tehostavat näin työntekoa.

Asiakkaat ovat löytäneet palveluihin ja erityisesti neuvonnan kävijämäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Ennen uudistusta kansliassa oli useita nuorten palveluja (Ohjaamo, Respa ja tulevaisuustiski), ja sosiaali- ja terveystieteiden osastossa toimivat TYP-palvelut ja nuorten työhönohjaus. Työllisyydenhoidon uudistuksessa muodostettiin yhtenäiset nuorten palvelut, jotka jakautuvat kolmeen tiimiin. Hajanaiset nuorten palvelut on koottu selkeämmäksi palvelukokonaisuudeksi.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- 😊 Nuorten työllisyydenhoidon palvelut ovat nuorten näkökulmasta vuonna 2017 huomattavasti selkeämmät kuin arviointiajankohtana. Tämä on näkynyt myös neuvontaan hakeutuneiden nuorten määrän kasvuna. Kaupunginkanslian mukaan toimipisteiden määrä on vähentynyt, asiakkaiden ohjaus toimintojen välillä on selkeytynyt ja eri tiimien työntekijöiden väliset kontaktit ovat parantuneet.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian tulee yhdessä Ohjaamon muiden toimijoiden kanssa varmistaa, että Ohjaamo-hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt jatkuvat myös hankekauden päättymisen jälkeen.

Kaupunginkanslian selvitys 20.11.2017

Helsingin kaupunki on kaupunkistrategiassa 2018-2021 linjannut, että Ohjaamo Helsinki -hankkeen toiminta vakiinnutetaan. Kaupungin talousarvioehdotus laaditaan

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

kuitenkin vuosittain ja pormestarin esittämä TAE2018 pitää toteutuessaan ehdotuksen mukaan sisällään Ohjaamo-toiminnan tarvitsemat resurssit kaupungin taholta vuodelle 2018. Mikäli TAE 2018 toteutuu esitetyn mukaisesti, on kaupungin sitoutuminen todennäköisesti laajuudeltaan riittävä, jotta valtion rahoitus toteutuu esitetystä kokonaisuudessa. Kaupunginkanslia on sitoutunut omalta osaltaan Ohjaamon vakiinnuttamiseen.

Toimintamallin vakiinnuttamisen kannalta resurssit esitetystä laajuudessaan toteutuessaan riittävät nykyisen kaltaisen toiminnan jatkamiseen. Kun toiminnan resurssipohja muuttuu vahvasti ja ESR-rahoitteisesta hankkeesta siirrytään malliin, jossa suurin osa työntekijöistä on työsuhteessa TE-hallintoon, on kuitenkin odotettavissa isoja henkilöstömuutoksia. Uudet tehtävät ovat avoimessa haussa ja suorita siirtoja ei ole mahdollista tehdä työnantajan vaihtuessa. Tällä voi olla vaikutuksia ylimenokauden aikana myös asiakastyöhön.

Kaupunginvaltuuston 29.11.2017 hyväksymä talousarvio 2018: ”Ohjaamotoimintamallin jatkamiseen on varauduttu talousarviossa.” ja ”Ohjaamo on työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön yhteishanke. Se on osa hallitusohjelmaan kirjattua nuorisotakuun toteuttamista. Ohjaamotoiminta saa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoitusta Keski-Suomen ELY-keskuksen kautta helmikuun loppuun 2018 saakka. Hallituksen puoliväliriihessä on päätetty edetä Ohjaamojen vakinaistamisessa. Päätös koskee vuosia 2018-2021. Ohjaamoiden vakinaistamiseen saadaan valtiontukea. Valtion tuki riippuu kuitenkin siitä, miten kunnat sitoutuvat sijoittamaan Ohjaamotoimintaan.”

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Kaupunki on sitoutunut hankkeen vakinaistamiseen. ESR-rahoitus päättyy helmikuun lopussa 2018, mutta koko vuoden 2018 rahoitus on turvattu kaupungin talousarviossa. Ohjaamon vakinaistamiseen odotetaan valtiontukipäätöstä, mutta siitä riippumatta Ohjaamo-toimintamallin jatkaminen on kirjattu kaupunkistrategiaan.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹ Ohjaamo-mallin jatkuminen hankekauden päättymisen jälkeen on myönteinen vaikutus itsessään, mutta kaupunginkanslian mukaan toiminnan vakinaistamiseen liittyvät henkilöstömuutokset voivat ylimenokauden aikana vaikuttaa asiakastyöhön. Tätä ei kuitenkaan vielä ole tapahtunut, joten vaikutukset eivät vielä ole havaittavissa.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian työllisyyspalvelujen tulee nuorille suuntautuvassa viestinnässä ottaa entistä enemmän huomioon nuorten suosimat sosiaalisen median kanavat.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkisen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Kaupunginhallituksen lausunnossa 9.5.2016 (§ 451) todettiin, että ”Ohjaamo käyttää jo nyt viestinnässään nuorten toiveiden mukaisesti eri sosiaalisen median kanavia. Matalan kynnyksen toimintamalli edellyttää monipuolisia tapoja nuorten tavoittamiseksi, mutta sosiaalisen median hyödyntämistä kehitetään myös muissa nuorten palveluissa osana normaalia kehittämistä.”

Kaupunginkanslian selvitys 20.11.2017:

Kaupunginkansliasta kysyttiin, miten sosiaalisen median hyödyntämistä on kehitetty nuorten palveluissa vuosina 2016-2017. Vastauksen mukaan muutoksia on tehty sekä monialaisen henkilöstön välistä viestintää, että asiakastyötä koskien. Asiakastyössä käytetään asiakkaiden kontaktointiin myös sosiaalista mediaa, kuten (Facebook, Messenger, WhatsApp jne.). Nämä välineet ovat yhteydenpidon työkaluja ja digitaalisuutta hyödynnetään aina kun se on tarkoituksenmukaista ja edistää asiakkaan etua. Urapalvelut -tiimi käyttää asiakastyössä erityisesti WhatsAppia ja laajempaan viestintään Ohjaamon Facebook -sivustoa ja chat-palvelua. Asiakkaan kannalta viestinnän välinettä olennaisempaa on se, että itse viesti saadaan perille ja tavoitettavuus ei nouse kynnykseksi palvelujen käytölle. Kaikkia nuorten palveluja koskevat palvelupolut aukeavat myös matalan kynnyksen neuvonnan kautta Ohjaamosta. Näin uudet asiakkaat voivat saada tarvitsemansa palvelun ja tuen mahdollisuuksien mukaan yhden luukun kautta.

Yhteistyössä ME-säätiön kanssa kuluvana vuonna alkanut digiohjaamon kehittäminen jatkuu ensi vuonna.

Kaupunginkanslian mukaan yhteydenpito asiakkaisiin onnistuu ja tavoittaminen ei ole kiinni välineistä. Tämä näkyy myös siinä, että asiakkaiden sitoutuminen tapaamisiin on korkea ja sovittuja aikoja peruutetaan hyvin vähän.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Viestintää nuorille sosiaalisessa mediassa on lisätty.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ⊖ Kaupunginkanslian mukaan asiakkaiden sitoutuminen tapaamisiin on korkea ja sovittuja aikoja peruutetaan hyvin vähän. Ei ole kuitenkaan tietoja siitä, missä määrin sosiaalisen median käytön lisääntyminen on tähän vaikuttanut.

Johtopäätökset: Nuorisotakuun toteutuminen

Nuorten työllisyyspalvelut ja Ohjaamo-toimintamalli ovat kehittyneet suositusten mukaisesti. Työllisyysenhoidon uudistuksessa nuorten palvelukokonaisuutta selkeytettiin. Sosiaalisen median käyttöä viestintäkanavana on lisätty. Ohjaamo-toimintamallin jatko vuodeksi 2018 on turvattu, ja kaupunki on sitoutunut mallin vakinaistamiseen. Toimenpiteiden vaikutuksia pystyttiin havaitsemaan nuorten palvelujen selkeyttämissen osalta, joka on vaikuttanut muun muassa siihen, että yhä useampi nuori löytää neuvontapalvelut.

2.2.2. Kaupungin työllisyysenhoidon vaikuttavuus

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginhallituksen tulee toimia sen edistämiseksi, että työvoimapalvelut siirretään resursseineen kuntien vastuulle, tai vaikuttaa lainsäädäntöön tietojensiirron sallimiseksi valtion työvoimahallinnosta kuntien työllisyysenhoidon.

Kaupunginkanslia totesi 4.11.2016 (Khs 7.12.2016), että ”kuutoskaupungit ovat tehneet jo aikaisemmin ehdotuksen työllisyysenhoidon siirrosta resursseineen kuntien vastuulle. Maakuntauudistuksen yhteydessä palveluita ollaan kuitenkin siirtämässä maakunnille vuodesta 2019 alkaen siten, että kaupunkien rooli työllisyysenhoidossa olisi pysymässä nykyisellään. Helsingin kaupunki on mukana valmistelussa pääkaupunkiseudun erillisratkaisusta työllisyys-, yrittäjyys- ja maahanmuuttoasioissa siten, että muusta maasta poiketen palvelut tulisivat pääkaupunkiseudun kuntien vastuulle.”

Kaupunginkanslian selvitys 24.11.2017

Kanslialta kysyttiin, vastaako tuleva malli tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2015 esitettyyn huoleen nykymallin ongelmista. Tarkastuslautakunta arvioi vuonna 2015, että ”nykyinen valtion ja kunnan työnjako on kaupungin näkökulmasta kohtuuton: vaikka vastuu työllisyysenhoidosta on näennäisesti valtiolla, pitkäaikaisyöttömyyden kustannukset koituvat enenevässä määrin kaupungin hoidettaviksi. Jos vastuuta pitkäaikaistyöttömyydestä ei siirretä kunnille, on välttämätöntä turvata kunnille tiedonsaanti työvoimahallinnon asiakastietojärjestelmästä.”¹ Vastauksen mukaan valmistelussa oleva malli turvaa tiedonsaannin.

Mallin valmistelun lähtökohtana on ollut yhden järjestämisvastuullisen toimijan malli. Tämän hetken jo lausuntokierroksella olleiden lakiluonnosten mukaan Uudellamaalla kasvupalveluiden järjestämisvastuu resursseineen siirrettäisiin kuntayhtymän vastuulle vuoden 2020 alusta. Kuntayhtymän lakisääteisinä jäseninä olisivat pääkaupunkiseudun kaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen. Muilla Uudenmaan kun-

¹ Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2015, 46.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

nilla olisi mahdollisuus liittyä kuntayhtymän jäseniksi. Kuntayhtymällä olisi järjestämisvastuu koko Uudenmaan maakunnallisista kasvupalvelutehtävistä, jotka sisältävät muun muassa nykyiset valtion työvoimahallinnon tehtävät. Mallissa kunnilla on pääsy asiakastietoihin kuntayhtymän kautta. Rahoitus maakunnallisiin kasvupalvelutehtäviin tulee kuntayhtymälle valtiolta, kuten muualla maassa maakunnille. Mallin peruserätyytenä on kaupunkien työllisyys-, maahanmuutto- ja yrityspalveluiden yhteensovittaminen maakunnallisten kasvupalveluiden kanssa siten, että alueella palveluilla olisi yksi järjestämisvastuullinen taho, joka olisi kuntayhtymä. Uudistus ei vaikuta kuntien autonomiaan, yleiseen toimialaan ja elinvoimatehtäviin.

Valmistelussa ollaan tällä hetkellä siirtymässä järjestämisvastuukysymyksistä toimeenpanon esivalmisteluun, jonka jälkeen kevään ja kesän 2018 aikana alkaisi varsinainen uudistuksen toimeenpano ja kuntayhtymän perustaminen, mikäli maakunta- ja kasvupalvelu-uudistus etenee suunnitellusti. Uudistusta arvioitaessa tulee huomioida myös se, että järjestämisvastuun siirron lisäksi se sisältää myös muita lainsäädännöllisiä muutoksia palveluiden sisältöihin ja niiden tarjoamiseen.

Osana uudistusta myös pitkäaikaistyöttömyyden kustannuksia nykyisen työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta ollaan jakamassa uudelleen. Nykyiset kuntien maksuosuudet jaettaisiin puoliksi kuntien ja tulevien maakuntien kesken. Lausuntokierroksella olleesta lakiluonnoksesta ei kuitenkaan voinut päätellä, mikä maksuosuuksien jako Uudellamaalla tulisi olemaan. Kaupunki lausui asiasta, että jos Uudellamaalla maksuosuudet poikkeavat muusta maasta, on asiasta tältä osin järjestettävä uusi lausuntokierros.

Työllisyyspalveluja kaupungilla on toteutettu kuntayhtymävalmistelun aikana kuten aikaisempina vuosina yhteistyössä TE-hallinnon kanssa. Kaupungin työllisyyspalveluissa toteutettiin vuoden 2017 alusta organisaatiouudistus, jolloin hajallaan olleet työllisyyspalvelut koottiin kokonaisuudeksi kaupunginkanslian alaisuuteen. Yhtenä uudistuksen tavoitteena on ollut selkeyttää kaupungin työllisyydenhoidon kokonaisuutta myös suhteessa valtion palveluun. Tällä hetkellä suurin osa kaupungin työllisyydenhoidon palveluista suunnitellaan aikaisempaa tiiviimmässä yhteistyössä TE-hallinnon kanssa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Kaupunki on myötävaikuttanut siihen, että tulevassa kasvupalvelumallissa järjestämisvastuu olisi kunnilla kuntayhtymän kautta, ja siten kunnilla tulee olemaan pääsy työvoimahallinnon asiakastietoihin.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹ Uudistus on vasta valmisteluvaiheessa, joten vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginhallituksen tulee varmistaa, että toimialat ryhtyvät toimenpiteisiin työkokeilukiintiön toteuttamiseksi.

Taustaa: Kaupunginhallitus päätti vuoden 2016 talousarvion noudattamisohjeissa, että "Kaupungin toimialoille asetetaan työkokeiluun 1,5 prosentin kiintiö suhteessa toimialojen henkilöstömäärään. Toimialat raportoivat johtajistolle kiintiön toteutumista."

Kaupunginkanslian selvitys 24.11.2017

Työkokeiluun otettiin toimialoja koskeva kiintiö, jotta pitkään työttömänä olleille voitaisiin tarjota matalan kynnyksen palvelua passiivisen työttömyyden sijaan osana taivoitetta vaikuttaa työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuteen. Työkokeilukiintiöstä tiedotettiin ja työkokeilua markkinoitiin toimialoille aktiivisesti vuoden 2016 aikana. Selvitys toimialakohtaisesta tilanteesta tehtiin vuoden 2016 alussa. Tämän jälkeen ei ole ollut tarvetta erikseen seurata tilanteen kehittymistä eli toisin sanoen kiintiön toteutumista ei ole seurattu. Syynä tähän on ollut paikkojen riittävyys asiakastyössä sekä työkokeilun luonne yksilöasiakkaan tarpeisiin vastaavana palveluna.

Työkokeilun palvelua kaupunkityönantajalla on tarjottu sekä kaupungin omissa asiakaspalvelun yksiköissä että TE-hallinnon asiantuntijoiden toimesta. Palvelu ei ole osoittautunut sopivaksi kuntarahoitusosuuteen vaikuttavana toimenpiteenä. Työkokeilu työpaikalla toteutetaan joko ammattialaan tutustumiseksi tai työhön paluun tukemiseksi. Päätös työkokeilusta tehdään aina asiakkaan tarpeisiin perustuen eikä asiakasta voida ilman tällaista yksilöllistä tarpeen arviota velvoittaa osallistumaan työkokeiluun. Työkokeilua ei voida toteuttaa pelkästään työnantajan tarpeisiin perustuen. Valtaosa kaupungille työkokeiluun tulevista on nuoria, jotka tulevat tutustumaan alan työhön osana ammatinvalintaansa.

Vuoden 2016 aikana toteutetut toimenpiteet tiedotuksessa ja markkinoinnissa ovat vaikuttaneet työkokeilun paikkamääriin positiivisesti. Vielä vuoden 2016 aikana alkaneiden työkokeilujaksojen määrä putosi hieman, mutta tänä vuonna edellisvuosien määrällinen taso oli ylitetty jo elokuussa, jolloin käynnistyneitä työkokeilujaksoja oli n. 1300. Kaikkia esimiesten ilmoittamia työkokeilupaiikkoja ei tällä hetkellä saada täytettyä.

Työllisyyspalvelujen organisaatiomuutokseen liittyen on käynnistetty työ työllisyydenhoidon ammatillisten tehtävien yhdenmukaistamiseksi. Tätä työtä on tehty monipuolisilla toimenpiteillä sekä nuorten että aikuisten palvelujen vastualueella vuoden 2017 aikana. Kehittämistyön yhteydessä on todettu, että isolla osalla työttömistä työllistymisen esteenä ovat joko terveydelliset tai osaamiseen liittyvät kysymykset. Nämä palvelutarpeet korostuvat erityisesti kuntarahoitusosuuden piiriin kuuluvien työttö-

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

mien kohdalla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että soveltuviin palveluihin ohjaamiseen tulee jatkossa panostaa aikaisempaa enemmän. Työkokeilun rooli työllistämispalveluna on kehittämistyössä tunnistettu erityisesti nuorten ammatinvalintaa tukevana lyhytkestoisena palveluna. Tästä palvelun luonteesta johtuvasta syystä työkokeilu ja työkokeilun kiintiöinti ei ole toimiva ratkaisu työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuteen vaikuttavana asiana. Työllisyyspalvelut aikoo jatkossa kehittää työkokeilua niin, että työttömän asiakasohjauksesta vastaava työntekijä on aktiivisemmassa roolissa työkokeilupaiikkaa etsittäessä. Tällöin talousarvioon merkitty toimialakohtainen kiintiö voi jatkossa olla asiakasohjauksesta vastaavan työntekijän käytettävissä toimialoja lähestyttäessä.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☹️ Kaupunginkanslian antaman selvityksen perusteella alkuvaiheessa pyrittiin varmistamaan, että toimialat ryhtyisivät aktiivisemmin tarjoamaan työkokeilupaiikkoja, mutta seurannasta luovuttiin. Lisäksi kanslia totesi, että työkokeilu ja työkokeilun kiintiöinti ei ole osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuteen vaikuttamiseksi. Kiintiötä tullaan kuitenkin hyödyntämään siinä, että asiakasohjauksesta vastaava työntekijä auttaa asiakasta löytämään työkokeilupaiikan.

😊 Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

Työkokeilupaiikkojen määrä on vuonna 2017 lisääntynyt aiemmista vuosista. Toisaalta työkokeilu ei ole osoittautunut tehokkaaksi tavaksi vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen. Työkokeilupaiikkojen lisääntyminen on kuitenkin työkokeilussa olevien henkilöiden kannalta merkittävä asia riippumatta siitä, vähentääkö se kunnan maksuosuutta.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginkanslian tulee selvittää, kannattaako kaupungin järjestää niin sanotuille kuntaosuuslistalaisille nykyistä enemmän työmahdollisuuksia riippumatta valtion palkkatuesta.

Kaupunginhallitus totesi 4.11.2016 (Khs 7.12.2016), että "Kaupunginkanslia ja sosiaali- ja terveystieteiden virasto tilasivat viime talvena laskentamallin Kaupunkitutkimus TA:lta työllisyystoimenpiteiden taloudellisten nettovaikutusten arvioimiseksi. Laskentamallin avulla pystytään arvioimaan työttömyyden, työllistymisen sekä työllistämisen taloudellisia seurauksia Helsingin kaupungin välittömiin ja välillisiin kustannuksiin ja tuloihin. Laskelmista tehdyistä johtopäätöksistä keskeisin on se, että työllistymiseen johtavat palvelut ovat kannattavimpia kaupungille pidemmällä aikavälillä. Tällä perusteella työttömille on tarjottava oikea-aikaisesti oikeita palveluita. Kaupungin palkkatukityö on kannattavaa, etenkin jos mukaan lasketaan myös työn arvo.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Uudenmaan TE-toimiston palkkatukimäärärahojen loppuminen kesken on viime vuosina aiheuttanut katkoksia työllistymistä edistäviin palveluihin pääsemisessä. Helsingin kaupungilla on tämän vuoksi selvitetty mahdollisuutta määräaikaisten, palkkatuetta työtä vastaavien työsuhteiden toteuttamiseen kaupungin organisaatiossa ilman TE-toimiston myöntämää palkkatukea tai yrityksille ja yhdistyksille myönnettävän Helsinki-lisän irrottamista valtion palkkatuesta. Hallituksen työllisyyspaketissa on esitetty mahdollisuutta työttömyysturvan käyttöön aktivointitoimenpiteisiin, esimerkiksi palkkatukeen tai starttirahaan 1.1.2017 alkaen. Uudistuksen vuoksi riippuvuus erillisistä palkkatukimäärärahoista vähentynee niin, että palkkatuen saatavuus jatkossa paranee. Muutoksia työmahdollisuuksien järjestämiseen helsinkiläisille työmarkkinatuen kuntaosuuden saajille ei näin ollen esitetä tehtäväksi vuodelle 2017.”

Kaupunginkanslian selvitys 24.11.2017

Kaupunginkanslialta kysyttiin, voiko edellä siteeratusta kaupunginhallituksen lausunnosta päätellä, että kaupungin kannattaa järjestää niin sanotuille kuntaosuuslistalaisille nykyistä enemmän työmahdollisuuksia riippumatta valtion palkkatuesta. Vastaus oli ”kyllä”, mutta asia tulisi kuitenkin kanslian mukaan nähdä kaupunkityönantajaa laajempana kokonaisuutena, jolloin mukaan tulisi ottaa myös Helsinki-lisän avulla toteutettava palkallinen työ yrityksissä tai yhdistyksissä. Helsinki-lisää on viime vuosien aikana uudistettu vastaamaan valtion palkkatukisäädöksiä muille kuin kuntatyönantajalle. Nykyisin Helsinki-lisän rekrytointituen avulla voidaan työllistää helsinkiläisiä työttömiä yrityksiin ja yhdistyksiin myös ilman valtion palkkatukea.

Vuonna 2017 ei ole ollut tarvetta järjestää enemmän työmahdollisuuksia valtion palkkatuesta riippumatta. Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuden piirissä olevat henkilöt kuuluvat kaupungin palkkatukityön kohderyhmiin. Muita kohderyhmiä palkkatukityössä tänä vuonna ovat olleet nuoret, jotka tulevat ensimmäiseen oman alan työhön sekä lakisääteisen monialaisen yhteispalvelun asiakkaat. Lisäksi kaupunki on järjestänyt 57 vuotta täyttäneille henkilöille lakiin perustuvaa velvoitetyötä ansiosidonnaisen päivärahan päättymisen jälkeen.

Valtion palkkatukimäärärahat edellä mainituille kohderyhmille ovat olleet riittävät vuodelle 2017. Palkkatukityössä tulee arvion mukaan aloittamaan edellisvuosien tason mukainen määrä eli noin 1000-1100 henkilöä, joista valtaosa on joko kuntarahoitusosuuden piiriin kuuluvia tai lakisääteisiä velvoitetyöllistettäviä. Erityisesti nuorten palvelutarve palkkatukityössä on vähentynyt työllisyystilanteen parantumisen vuoksi. Palkkatukityötä on ollut tarjolla tarvetta vastaava määrä.

Painopisteenä kaupungin palkkatukityön kehittämisessä kuntarahoitusosuuden piiriin kuuluvien osalta on ollut ohjauksen tehostaminen ja monipuolistaminen. Henkilökoh- taiseen kontaktiin perustuvan asiakasohjauksen rinnalle on tuotu Työrasti-hank- keessa kehitetty sähköinen palvelualusta, jonka avulla kuntarahoitusosuuden piiriin

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

kuuluvat työttömät ovat voineet löytää itselleen sopivia palkkatukimahdollisuuksia ilman erillistä ajanvarausta tai muuta yhteydenottoa työllisyyspalveluihin. Näin on pyritty varmistamaan, että mahdollisimman monella pitkään työttömänä olevalla henkilöllä on riittävä tieto palkkatukityön mahdollisuudesta kaupungilla. Tavoitteena on laajentaa digitaalisen palvelualustan käyttöä vuoden 2018 aikana myös muihin palveluihin.

Digitaalisen palvelualustan käyttöönotto on nopeuttanut palkkatukityön järjestämistä pitkään työttömänä olleille. Palvelu on mahdollistanut myös asiakkaiden itseohjautuvuuden.

Palkkatukityötä kaupungilla on pystytty tarjoamaan edellisvuosien tason mukainen ja tarvetta vastaava määrä. Valtion palkkatukimäärärahat ovat olleet riittävät eikä palkkatukityön toteuttamista ilman palkkatukea ole ollut tarvetta edistää.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Kaupunki on selvittänyt asiaa, joten suosituksen mukaisesti on toimittu. Työmahdollisuuksia ei kuitenkaan ole kanslian mukaan tarvinnut järjestää ilman valtion palkkatukea, koska palkkatukityötä on pystytty tarjoamaan tarvetta vastaava määrä.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☺ Tehdyn selvityksen ansiosta kaupungilla on tietoa työllisyystoimenpiteiden taloudellisista nettovaikutuksista. Palkkatuen saatavuus on parantunut tarkastuslautakunnan suosituksista riippumattomista syistä.

Johtopäätökset: Kaupungin työllisyydenhoidon vaikuttavuus

Kaupungin työllisyydenhoidon vaikuttavuuteen on viime vuosina kiinnitetty erityistä huomiota työmarkkinatuen kuntaosuuden vuoksi. Työllisyydenhoidon vaikuttavuuden kannalta yksi ongelmakohta on se, ettei kaupungilla ole pääsyä työvoimahallinnon asiakastietoihin. Kaupunki on suosituksen mukaisesti pyrkinyt vaikuttamaan siihen, että ongelma ratkeaa tulevaisuudessa. Työkokeilukiintiön noudattamista ei ole valvottu, mikä on ymmärrettävää, koska on havaittu, ettei se ole tehokas tapa vaikuttaa kuntaosuuteen. Palkkatuen saatavuus on parantunut, joten ei ole ollut tarpeen järjestää kuntaosuuslistalaisille palkkatukityötä riippumatta valtion palkkatuesta. Suosituksessa mainittu selvitys on joka tapauksessa tehty, mikä parantaa työllisyydenhoidon vaikuttavuuden edellytyksiä.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

2.2.3. Yhteistyön toimivuus lastensuojelun ja lasten ja nuorten peruspalvelujen välillä

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston, opetusviraston ja varhaiskasvatusviraston tulee lisätä ohjeistusta ja tiedotusta erityisesti päiväkoteihin, neuvoloihin ja kouluterveydenhuoltoon tietoisuuden lisäämiseksi lastensuojelun menettelytavoista sekä luoda yhteinen koulutuskokonaisuus monialaisesta työotteesta, yhteistyöstä ja vastuusta lasten hyvinvoinnissa ja suojelussa.

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Sosiaalihuoltolaki on muuttunut ja ensisijaisesti käyttöön on otettu SHL 35§:n mukainen ”yhteydenottopyyntö sosiaalihuollon tuen tarpeen arvioimiseksi”. Yhteydenottopyyntöjen määrä on kasvanut. Lastensuojelun ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yhteistyökäytännöt -ohje on laadittu 16.11.2016 yhteistyössä lastensuojelun, kouluterveydenhuollon ja lasten ja nuorten lääkäripalveluiden kanssa.

Neuvolan terveydenhoitajat ovat saaneet koulutuksen ennakkollisen lastensuojeluilmoituksen käytänteistä. THL:n verkkokoulutuksen (Luo luottamusta -suojele lasta) ovat suorittaneet kaikki lastensuojelun ja kouluterveydenhuollon esimiehet vuonna 2016 ja osa Lasten ja nuorten lääkäripalveluiden esimiehistä vuonna 2017. Verkkokoulutus on tarkoitus ottaa laajempaan käyttöön ja kouluttaa koko lapsiperheiden palvelujen (sis. lastensuojelu sekä lasten ja nuorten lääkäripalvelut) henkilöstö vuoden 2018 aikana.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja päivähoidon yhteistyökäytäntöjen ohje on lastensuojelun työntekijöiden aktiivisessa käytössä toimintaohjeitten sähköisessä valikossa. Yhteistyön ohjetta täydennetään palvelutarpeen arvioinnin esitteellä, jossa on yhteistyökumppaneille tietoa sosiaalihuoltolain mukaisesta yhteydenotosta tuen tarpeen arvioimiseksi ja lastensuojeluilmoituksen tekemisestä sekä tieto ja ohjeistus siitä, miten palvelutarpeen arvioinnin tilanteessa toimitaan yhteistyössä.

Lastensuojelun edustaja on vierailut kouluterveydenhuollon terveydenhoitajien aluekokouksissa. Lastensuojelusta on tulossa edustaja myös terveydenhoitajien aluekokoukseen esittelemään lastensuojelun toimintaa kevään 2018 aikana. Lastensuojelun konsultaationumero on tiedossa ja puhelimeen tulee yhteistyökumppaneilta konsultaatiopyyntöjä. Vakava-toimintamalli on otettu käyttöön kouluterveydenhuollossa vuonna 2015. Lainsäädännön ja toiminnallisten muutosten vuoksi Vakava- toimintamalli on sovittu uudistettavaksi. Perusopetuksen järjestämä Ote-opetus ja sen tueksi tarjottava lastensuojelulain tai sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö on tunnettu ja hyvin käytössä. Kouluterveydenhuollossa on tarvetta toimintamallin perehdyttämiseen.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Vuosaaren kokeilu monitoimijaisesta palvelutarpeen arviointimallista on laajennettu koko kaupunkiin syksyllä 2017. Toimintamallissa lapsen ja perheen tilanteen arvioidaan kerralla monitoimijaisesti yhdessä perheen kanssa. Perheneuvolan sosiaalityöntekijä ja psykologi osallistuvat 50 % työpanoksella alueellisiin työryhmiin. Arvioinnin yhteistyökumppaniksi otetaan esim. varhaiskasvatuksen tai neuvolan työntekijä. Lastensuojelun sosiaalityöntekijät jalkautuvat aiempaa enemmän lapsen kanssa työskentelevien tueksi esim. päiväkotiin tai kouluun. Uuden lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin toimintamalli on saanut positiivista palautetta asiakkailta, lastensuojelun työntekijöiltä ja yhteistyökumppaneilta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 23.11.2017

Varhaiskasvatuksessa tavoite oli, että päivähoitoyksiköiden ja erityislastentarhanopettajista 50 esimiestä ja 400 hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluvaa käy koulutuksen. Esimiehistä koulutuksen kävi 114 (228 % tavoitteesta) ja hoito- ja kasvatushenkilöstön osalta 659 (165 % tavoitteesta) henkilöä. Yhteensä 773 henkilöä suoritti pilotinversion. Vuoden 2016 aikana THL:n kehittämistyötä jatkettiin sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta. Opasta ja verkkokoulutusta laajennetaan osana lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa. Kunhan verkkopalvelun kautta tuleva aineisto on vapaasti kaikkien käytettävissä, se otetaan osaksi täydennyskoulutusta.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston lapsiperheiden palvelujen vastuualueen riskiolosuhdetyöryhmän laatima ”Lapsen hyvän kasvun ja kehityksen riskitekijöiden ja suojaavien tekijöiden tunnistaminen” vuodelta 2008 ohjaa edelleen varhaiskasvatuksen henkilökuntaa asiassa. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja päivähoidon yhteistyökäytännöt” -ohje on varhaiskasvatuksen verkkosivuilla.

Lastensuojelun rakenteet ovat muuttuneet muun muassa siksi, että lastensuojeluilmoitusten teosta on siirrytty lähes pelkästään palvelutarpeen arviointiin. Myös HYKS lasten- ja nuortenpsykiatrian palvelu on muuttunut paljon mm. HYKS varhain- toiminnan myötä. Lisäksi perustason sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy suurelta osin perhekeskusten kautta tapahtuvaksi toiminnaksi. Jatkossa yhteistyötä on tarkoitus tiivistää entisestään mm. LAPE (lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma) -hankkeen avulla. Monitoimijainen palvelutarpeen arviointimalli on laajentunut lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaan sivistystyön palvelualueelle. Vaikutusten oletetaan näkyvän siinä, että saadaan kustannushyötyjä tilojen yhteiskäytöllä ja oppilaitos saadaan koko alueen käyttöön.

Lastensuojelutarpeen arviointipyynnöt -toimintamallin vaikutukseksi voi olettaa, että työntekijöillä ja esimiehillä on parempi tieto siitä, miten toimitaan, jos herää riittävä huoli lapsen hyvinvoinnin vaarantumisesta. Tämän tiedon pohjalta lapsi ja perhe saavat aikaisemmin ja yhteistyössä päiväkodin kanssa apua tilanteeseensa. Monitoimijaisen palvelutarpeen arviointimallin laajentumisen muualle kaupunkiin vaikutuksen

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

oletetaan näkyvän siinä, että saadaan kustannushyötyjä tilojen yhteiskäytöllä ja opilaitos saadaan koko alueen käyttöön.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Yhteistä ohjeistusta ja koulutusta on lisätty eritoten, kun aiemman lastensuojeluilmoituksen lisäksi on mahdollista tehdä myös lastensuojelutarpeen arviointipyyntö. THL:n monialaista työtettä ja eri toimijoiden yhteistyötä korostavaa verkkokoulutusta hyödynnetään lastensuojelun lisäksi neuvoloissa, kouluterveydenhuollossa ja varhaiskasvatuksessa.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹ Toimenpiteet ovat melko tuoreita, joten vaikutuksia ei vielä ole.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston tulee laatia lastensuojelun ja neuvoloiden työntekijöiden välille yhteinen toimintamalli, jonka avulla tiedonvaihtoa ja yhteistyötä voidaan lisätä.

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Lastensuojelulle ja neuvoloille on laadittu yhteistyöohje. Yhteistyöohjeessa on kuvattu toimintakäytännöt mm. konsultaatioissa ja lastensuojeluilmoituksissa ja ohje on tunnettu ja käytössä. Lastensuojelun ja neuvoloiden välillä on käynnistetty syksyllä 2017 kaupunkitasoinen kokeilu, jossa pyritään tiivistämään monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin, lastensuojelun ja neuvolan välistä yhteistyötä. Yhteinen työ on parantunut, asiakkaat saavat ajantasaisemman ja yksilöllisemmän kokonaisvaltaisen avun ja muiden ammattilaisten konsultointi on helpompaa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Yhteistyöohje, joka sisältää toimintamallin lastensuojelun ja neuvoloiden tiedonvaihdon ja yhteistyön, on tehty.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☺ Yhteistyö on parantunut ja asiakkaat saavat kokonaisvaltaisen avun aiempaa ajantasaisemmin.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston tulee ohjeistaa lastensuojelua sosiaalihuollon asiakkaan asemasta annetun lain 17 §:n perusteella lapsen edun mukaiseen yhteistyöhön viranomaisten kanssa ja kehittämään yhtenäisiä lastensuojelun laatusuosituksen mukaisia toimintakäytänteitä.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Sosiaalityöntekijät perehdytetään virantoimitusohjeeseen ja se on tunnettu. Kansallinen lastensuojelun laatusuositus ja Helsingin oma laatusuosituksen kooste, ns. huoneentaulu kokoavat lastensuojelun kokonaisuuden. Helsingissä on kehitetty mm. lapsen näkökulman huomioimista lisäämällä sosiaalityöntekijän ja lapsen tapaamisten määrää sekä lisäämällä kokemusasiantuntijoiden käyttöä lastensuojelun kehittämisessä. Yhteistyökumppanien kanssa on jatkettu yhteistyön pelisääntöjen sopimista. Asiakkaiden tarpeet ja toimintaympäristö esim. lainsäädäntö muuttuvat koko ajan, jonka vuoksi toimintatapoja on jatkuvasti arvioitava ja päivitettävä. Virantoimitusohje on tuonut esiin lastensuojelun sosiaalityöntekijän tehtävän vaativat vastuut.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Lastensuojelun työntekijöitä perehdytetään virantoimitusohjeeseen ja laatusuositukseen ja työtä on kehitetty ns. huoneentauluksi.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- 😞 Virantoimitusohje on tuonut esiin työn vaativuuden, mutta ei voida sanoa, että laatusuositus toteutuisi vielä käytännössä.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston tulee ryhtyä toimenpiteisiin pätevän henkilöstön saamiseksi ja henkilöstön pysyvyyden lisäämiseksi lastensuojelussa.

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuuden ja pysyvyyden parantamiseksi on käynnistetty toimenpideohjelma v. 2016–2018 ja siinä toteutetaan sekä pysyvyyttä edistäviä toimenpiteitä (esimerkiksi työolot) sekä saatavuutta (esimerkiksi markkinointi) edistäviä toimenpiteitä. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palkkausta on korotettu vuonna 2016. Lastensuojelun sosiaalityöntekijätilanne on hieman parantunut loppuvuonna 2017 verrattuna alkuvuoteen 2017. Tilanne on kuitenkin edelleen haasteellinen pätevien sosiaalityöntekijöiden rekrytoimiseksi.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Suosituksen mukainen toimenpideohjelma on tehty ja palkkausta on korotettu.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- 😞 Pätevien sosiaalityöntekijöiden palkkaamisessa on vielä haasteita.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Johtopäätökset: Yhteistyön toimivuus lastensuojelun ja lasten ja nuorten peruspalvelujen välillä

Suosituksen mukaisia toimenpiteitä on toteutettu sekä lastensuojelussa että muualla lasten ja nuorten peruspalveluissa. Vaikutukset kuitenkin näkyvät hitaasti ja tilanne lastensuojelussa esimerkiksi pätevien sosiaalityöntekijöiden saamiseksi on vaikea.

2.3. Sosiaali- ja terveystoimen arvioinnit

2.3.1. Sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveystoimen tulee parantaa erityisesti päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumisen hoitoketjua.

Tarkastuslautakunta arvioi vuonna 2016 päihde- ja mielenterveyspalveluita ja antoi myös asumispalveluihin liittyviä suosituksia. Psykiatria- ja päihdepalvelut on pyrkinyt korjaamaan palveluasumiseen jonottavien tilannetta muuttamalla vuodeosastoja asumiskuntoutusyksiköiksi. Liikkuvaa päihde- ja mielenterveystyötä on lisätty. Kaupunginkanslia koordinoi sosiaali- ja terveystoimen ja kiinteistöviraston yhteistyötä, jossa sovitaan kiinteistöviraston sosiaali- ja terveystoimelle antamien asuntojen vuosittaiset määrät. Yhteistyötä kiinteistöviraston kanssa on tiivistetty vuonna 2016.²

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Mielenterveyspalveluissa palvelurakennetta on kevennetty asiakasohjauksella ja lisäämällä ja kehittämällä tuettua asumista (mm. Myllypuron ja Etu-Töölön yksiköiden ja puitesopimuskumppanien yksiköissä paikat ovat lisääntyneet 55 paikalla vuodesta 2015). Asumisyksiköissä on lisätty yhteistyötä liikkuvan mielenterveys- ja päihdetyön kanssa ja Asumisen tuen sosiaalityöntekijät jalkautuvat yksiköihin säännöllisesti arvioidaan kevyemmin tuettuun asumiseen soveltuvia asiakkaita. Asunnottomien tuetusta asumisesta ja palveluasumisesta siirtyi 51 asiakasta asumisen tuen pienasuntoon vuonna 2016. Päihde- ja psykiatriapalvelujen jonotilanne asumispalveluihin on pysynyt pääosin ennallaan alkuvuoteen verrattuna. Kaupunkiympäristön toimialan kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä. Päihde- ja psykiatriapalvelujen palvelurakennetta on pystytty keventämään. Avohoito on ensisijaista ja hoitoon pääsy kiireetömään psykiatriseen avohoitoon on nopeutunut aiempaan verrattuna selkeästi.

² Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuus ja riittävyys, 2017.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☹️ Asumisen hoitoketjua on alettu parantaa muun muassa muuttamalla vuodeosastojen muuttamisella asumiskuntoutusyksiköksi sekä lisäämällä liikkuvaa päihde- ja mielen-terveystyötä. Yhteistyötä kiinteistöviraston (nyk. kaupunkiympäristön toimialan) kanssa on lisätty.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹️ Jonotilanne on toistaiseksi pysynyt melko ennallaan, joten vaikutuksia ei ole vielä näkyvissä.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston tulee lisätä palveluneuvontaa ja ohjausta erityisesti haavoittuville asiakasryhmille ja vahvistaa asiakkaiden ja heidän omaistensa osallisuutta palvelujen sisällön määrittelyssä.

Arviointikertomuksesta antamassa lausunnossaan 3.5.2016 § 104 sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että psykiatrian päivystyksen vuonna 2015 toteutetun integroitumisen myötä edellytykset asiakkaiden kokonaisvaltaiselle hoidon tarpeen arviolle ja hoidon toteutumiselle ovat parantuneet. Asiakkaiden, vertaistoimijoiden ja omaisten roolia ja osallisuutta on ohjelmallisesti lisätty psykiatria- ja päihdepalvelujen suunnittelussa ja toiminnassa. Palveluohjausta on kehitetty myös päivystyksissä, suun terveydenhuollossa ja sosiaali- ja lähityössä sekä ikääntyneiden keskitetyn puhelinneuvonnan avulla. Terveysasemat ja sisätautien poliklinikan johtoryhmän arvioi 4.10.2016³, että idän alueella yli 10 000 asiakkaasta, joilla yhdeksän terveysindikaattoria osoittaa vähintään kahden olevan epätasapainossa ja joilla on yli kahdeksan terveysasemakäyntiä vuodessa, 2 000 asiakasta on ohjattu vastuuhenkilölle. Vastuuhenkilö laatii asiakkaalle terveys- ja hoitosuunnitelman, valmentaa asiakasta pohtimaan tarvettaan ja asettamaan tavoitteen sekä koordinoi palvelukokonaisuutta. Vastuuhenkilömalli on osa terveys- ja hyvinvointikeskusten muodostamista.

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Vastuuhenkilömalli on tällä hetkellä käytössä erityisesti paljon palveluita tarvitsevien sairaiden hoidossa. Asiakkaita mallissa on 3500.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Palveluneuvontaa ja ohjausta sekä asiakkaan sekä hänen omaistensa osallisuutta on parannettu suosituksen mukaisesti terveys- ja hyvinvointikeskusmallissa.

³ Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuus ja riittävyys, 2017.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹️ Palveluneuvonta ja -ohjaus ovat lisääntyneet terveys- ja hyvinvointikeskusten myötä, joskin vaikutuksia asiakkaiden tai omaisten osallisuuteen on vaikea osoittaa.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston tulee selvittää viraston hallinnon ja tukipalvelujen järjestämisen ongelmakohdat ja etsiä niihin ratkaisuja.

Sosiaali- ja terveyslautakunta totesi arviointikertomuksesta antamassaan lausunnossaan 3.5.2016 § 104, että virasto on teettänyt selvityksen hallinnon rakenteen kehittämistarpeista. Selvitystä hyödynnetään osana kaupungin johtamisjärjestelmän uudistusta, jossa kaikilla toimialoilla hallintoa keskitetään ja tehtäviä arvioidaan. Organisaatiouudistuksessa 1.6.2017 sosiaali- ja terveystoimen, kuten myös muiden toimialojen hallinto ja tukipalvelut, keskitettiin yhteen yksikköön.

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Selvityksessä hallinnon uudistamiseksi keskeisiksi kehittämistarpeiksi nousi hallinnon yksiköiden yhteistyön ja yhdessä tekemisen tiivistäminen, toimialayhteisen, kokonaisvaltaisen toiminnan ja talouden tietojen tuottamisen ja analysoinnin sekä strategisen asiantuntijatuen kehittäminen toimialan johdolle. Hallinnon yhteisiä foorumeja, tiedonkulkua sekä yhteisiä prosesseja on alettu mallintaa ja kehittää. Toimialan ja palvelukokonaisuuksien johdon yhtenäistä, kokonaisvaltaista strategisen tuen mallia on kehitetty syksyn 2017 aikana ja strategisen tuen malli on hallinnon tulospalkkiotavoitteena. Yhtenäisen hallinnon ja yhteisen työn ja prosessien kehittäminen on käynnistynyt tosiallisesti elokuussa 2017 ja edennyt toimialan ja palvelukokonaisuuksien johdon strategisen tuen mallin ensimmäiseen versioon. Toiminnan ja talouden johtamisen ja seurannan raportointimallia on uudistettu ja kyetty tuomaan analysoidumpaa ja kokonaisvaltaisempaa tietoa johtamisen tueksi. Strategisen tuen mallia, tiedonkulkua ja yhtenäisiä toimintakäytäntöjä kehitetään edelleen hallinnon horisontaalisena yhteistyönä tiiviissä vuorovaikutuksessa toimialan ja palvelukokonaisuuksien johdon kanssa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Hallinnon ja tukipalvelujen kehittämistä on selvitetty ja hallinto on keskitetty osana organisaatiouudistusta.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹️ Hallinnon ja tukipalvelujen yhtenäistäminen ja strategisen tuen mallintaminen on vielä kesken.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kaupunginhallituksen tulee valvoa, että henkilöstöpolitiikka ja -hallinto koordinoidaan keskitetysti ja samalla varmistaa, että henkilöstön tiedonsaanti ja vaikutusmahdollisuudet turvataan suurissa organisaatiouudistuksissa.

Kaupunginhallituksen lausunnossa 9.5.2016 § 451 todettiin, että 1.6.2017 toimialauudistuksessa oli kiinnitetty erityisesti huomiota henkilöstön tiedonsaantiin ja vaikutusmahdollisuuksiin. Kaupunki uudistuu -sivustolta Helmi-intrasta oli luettavissa henkilöstön asemaan liittyvät keskeiset asiat. Aineistoja oli käsitelty virastojen henkilöstöpäälliköiden ja vastaavien kanssa. Sivustolla oli ollut myös kysy-vastaa -palsta. YT-suunnitelmassa oli kiinnitetty huomiota siihen, että uudistuksen käsittely tapahtuu oikea-aikaisesti. Henkilöstön yhdenvertaista asemaa oli turvattu myös henkilöstöperiaatteilla, jotka oli valmisteltu yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Kaupunginkanslian selvitys 11.12.2017

Organisaatiouudistuksessa yhteistoiminta vaiheistettiin hankesuunnitelman mukaan kullekin muutosvaiheelle erikseen. Jokaiselle toimialalle laadittiin lisäksi erillinen aikataulusuunnitelma asioiden käsittelyä varten organisaation eri tasoilla: yksiköt, johdoryhmät, henkilöstötoimikunnat. Tällä tavoin varmistettiin, että asia tuli käsiteltyä oikea-aikaisesti eri tahoilla kiireisestä aikataulusta huolimatta. Uudistuksesta viestittiin myös muutossivuilla Helmessä. Kaupunginkansliassa tehtiin entisten virastojen käyttöön yhtenäisiä dioja, joissa käsiteltiin muutoksen sen hetkistä tilannetta ja joita esimiehet saattoivat halutessaan hyödyntää. Kanslia teki tiivistä yhteistyötä tulevien toimialojen edustajien kanssa. Kanslian käsityksen mukaan toimenpiteillä on onnistuttu turvaamaan jokseenkin hyvin henkilöstön tiedonsaanti ja vaikutusmahdollisuudet.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Kaupungin organisaatiouudistus on suosituksen mukaisesti koordinoitu keskitetysti ja henkilöstön tiedonsaanti ja vaikutusmahdollisuudet on pyritty turvaamaan.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ⊖ Kaupunginkanslian näkemyksen mukaan toimenpiteillä on onnistuttu jokseenkin hyvin henkilöstön tiedonsaannin ja vaikutusmahdollisuuksien turvaamisessa. Koska aiheesta ei kuitenkaan ole muuta aineistoa, vaikutuksiin on vaikea ottaa kantaa.

Johtopäätökset: Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistäminen

Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on pääosin ryhdytty, esimerkiksi kaupungin organisaatiouudistuksessa henkilöstömuutokset pyrittiin toteuttamaan keskitetysti. Kaikkien suositusten osalta vaikutuksia ei voida vielä osoittaa.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

2.3.2. Palvelujen järjestäminen muistisairaille

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston tulee varhaistaa muistisairaiden diagnosointia tekemällä kotihoidon asiakkaille moniammatillinen arviointi aikaisessa vaiheessa ja lisäämällä muistites-tausta terveysasemilla.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan arviointikertomuksesta antaman lausunnon 3.5.2016 § 104 mukaan muistitutkimuksiin liittyviä ohjeistuksia on päivitetty, henkilökuntaa li-säkoulutettu ja muistitestausta (CERAD) lisätty terveysasemilla. Geriatrian polikli-nikan resursseja on vahvistettu ja muistikoordinaattoritoiminta on keskitetty hallinnolli- sesti geriatrian poliklinikalle 1.3.2016. Kaupunginhallituksen selvityksessä 9.11.2017 sosiaali- ja terveysvirasto toteaa (28.10.2016), että muistitestausten lisääminen ter- veysasemilla on vaikuttanut myös geriatrian poliklinikan kasvaneisiin lähetemääriin. Lähetemäärät ovat lisääntyneet 25 % vuoden 2016 aikana. Geriatrian poliklinikan odotusajat ovat lyhentyneet ja tutkimuksiin pääsee tällä hetkellä alle kolmessa kuu- kaudessa.

Sosiaali- ja terveystoimialan selvitys 24.11.2017

Vuonna 2016 terveysasemilla tehtiin yhteensä 1050 ja vuonna 2017 tammi-syyskuun aikana 1011 muistitestausta (CERAD). Muistivastuuhoitajien toiminta on vakiintu- nutta jo useammalla terveysasemalla. Terveysasemien lääkärit voivat konsultoida geriatria myös lähikonsultaationa. Tietoisuus palvelukeskusten ja järjestöjen palve- luista muistipotilaille on kasvanut terveysasemilla.

Geriatrician poliklinikan lääkärin vastaanottojen määrä on kasvanut 15 prosenttia viime vuoden vastaavaan aikaan nähden. Odotusaika on tällä hetkellä 8 viikkoa. Muistikoordinaattoreiden seurannassa on noin 700 muistisairausdiagnoosin saanutta potilasta, jotka asuvat läheisensä kanssa ilman kotihoidon palveluita. Muistikoordi- naattoritoiminnan piirissä olevat potilaiden ja heidän läheistensä palaute palvelusta on ollut hyvää. Muistikoordinaattorien käyntimäärät ovat kasvaneet. Tammi-loka- kuussa 2017 kotikäyntejä oli yli 1400, käyntejä korvaavia soittoja yli 3000. Muistikoor- dinaattorien toiminnanmuutos on tehty reilu vuosi sitten, joten toimenpiteiden vaikut- tavuuden arviointi on vielä vaikeaa kotihoidon käyntien aloitusten/ ympärivuorokauti- sen hoidon tarpeen siirtyessä tuonnemmaksi.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Muistisairauksien diagnostisointia on varhaistettu ja pääsyä geriatrian poliklinikalle, jossa moniammatillinen arviointi toteutuu, parannettu. Suosituksen mukaisiin toimen- piteisiin on ryhdytty.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☺ Muistisairausdiagnoosin saaneiden diagnostisointi ja seuranta on parantunut Helsingissä, vaikka vaikutuksia muiden kuin kotihoidon piirissä oleviin on vielä hankala osoittaa.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveysviraston tulee kehittää muistisairaana arjen toimintaa tukevaa kuntoutusta eri ammattialojen yhteistyönä sekä ottaa käyttöön muistisairasta ja hänen turvallisuuttaan tukevia apuvälineitä ja teknologiaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan arviointikertomuksesta antaman lausunnon 3.5.2016 § 104 mukaan kotihoidossa on kehitetty moniammatillinen kotikuntoutusmalli. Uusia teknologisia ratkaisuja pyritään hyödyntämään, esimerkiksi kokeilu GPS-rannekkeen käytöstä ja lääkäreiden etähoitokäynnit. Kotihoidon asiakkaiden etäkuntoutuskäyntejä laajennettiin kaikille palvelualueille vuoden 2017 alkaen.

Sosiaali- ja terveystoimen selvitys 24.11.2017

Kotikuntoutusmalli on otettu käyttöön koko kaupungissa. GPS-rannekkeita on käyttänyt noin 50 ja vuonna 2018 varaudutaan 100 asiakkaaseen. Geriatrian alueellisia tiimejä on vahvistettu mahdollisuudella konsultoida fysio- ja toimintaterapeutteja. Muistikoordinaattorit hyödyntävät tätä potilastyössä jonkin verran. Etäkuntoutus ryhmä toimii koko kaupungin alueella ja yksittäisen etäkuntoutusmallin kehittäminen on aloitettu tukemaan sairaalasta kotiutuvien ja tehostetussa kotikuntoutusta olevien kuntoutusjaksoa. Syyskuun lopussa etäkuntoutujia oli 107. Geriatrian poliklinikan uudesta toiminnasta on ollut hyötyä. Etäkuntoutuksen pilotissa pystyttiin osoittamaan, että tavoitteet saavutettiin niillä, jotka pystyivät osallistumaan koko kuntoutusjakson ajan. GPS-rannekkeesta on hyviä kokemuksia. Vaikuttavuuden esiin saamiseksi iäkkäiden ja muistisairaiden toimintakyvyn ja elämänlaadun parantumisena tarvitaan lisää fysioterapeutteja ja toimintaterapeutteja koko kaupungin alueelle painottuen kotihoitoon ja muille kotona asuville muistisairaille. Myös sairaalaosastotoille tarvitaan lisää fysioterapeutteja nopeuttamaan akuutista sairaudesta toipumista.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Kotikuntoutusmalli on otettu käyttöön. Apuvälineitä ja teknologiaa on lisätty kotona asumisen tukemiseksi. Fysio- ja toimintaterapeutteja on alettu kokeilla.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹ Toistaiseksi etäkuntoutus, teknologian, fysioterapeuttien ja toimintaterapeuttien hyödyntäminen on vielä mittakaavaltaan vähäistä, joten laajemmat vaikutukset näkyvät myöhemmin, mikäli toimintaa jatketaan.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

sosiaali- ja terveystieteiden tulee lisätä erityisesti muistisairaille suunnattua palveluasumista esimerkiksi dementia- ja muistisairaiden muodos- siten, että asumiseen liittyviä palveluja voidaan sairauden edetessä lisätä tarpeen mukaan.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan arviointikertomuksesta antaman lausunnon 3.5.2016 § 104 mukaan kaupungin omissa palveluasumisen yksiköissä yksittäisiä palveluasuntoja muunnetaan peruskorjauksen yhteydessä muistisairaiden ryhmäkodeiksi. Monipuolinen palvelukeskuskonsepti on ikääntyneille ja työttömille helsinkiläisille palveluja ja toimintamahdollisuuksia tarjoava kokonaisuus. Muistikylän mahdollistava Koskelan sairaala-alueen asemakaava ja asemakaavan muuttaminen olivat kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyssä joulukuussa 2016.

Sosiaali- ja terveystoimen selvitys 24.11.2017

Sekä ostettu että oma palveluasuminen on pääosin suunnattu muistisairaille. Vuoden 2017 aikana heille on kohdennettu yli 100 palveluasumisen ryhmäkotipaikkaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Paikkoja lisäys on ollut yli 20 %. Valtaosa palveluasumisen ostopaikoista on muistisairaiden asukkaiden palveluasumista. Helsingissä on enemmän ko. palveluasumisen kapasiteettia puitesopimusten piirissä kuin mitä kaupunki tällä hetkellä ostaa. Paikkojen ostoja lisätään tarpeen mukaisesti. Tällä hetkellä odotusajat muistisairaiden palveluasumiseen ovat lain mukaiset. Koskelan monipuolisen palvelukeskuksen muistikylän suunnittelu etenee. Kaikissa kaupungin palvelukeskuksissa on muun muassa muistisairaille asiakkaille ryhmätoimintaa ja esimerkiksi omaishoitoperheille valmennusta. Muistisairaita asiakkaita ohjataan myös etäpalvelujen avulla eri tavoin heidän omissa kodeissaan sekä Palvelukeskus Helsingin että kaupungin palvelukeskusten toimintana.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Muistisairaille soveltuvaa palveluasumista on lisätty ja muistikylän mahdollistava sairaala-alue on kaavoitettu. Muistikylä mahdollistaa asumispalvelujen muunneltavuuden.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ⊖ Aineisto ei mahdollista vaikutusten arviointia.

Johtopäätökset: Palvelujen järjestäminen muistisairaille

Kasvavaan muistisairaiden määrään on alettu varautua. Tavoitteen mukaisesti asiakkaat, myös muistisairaat, pyritään hoitamaan kotona, mutta myös palveluasumista

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

on lisätty. Kotiin annettavat palvelut eivät kuitenkaan ole vielä kovin kattavat. Palveluasumisen lisäämisen vaikutuksia on vaikea todentaa.

2.4. Sivistystoimen arvioinnit

2.4.1. Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

työväenopistojen ja nuorisosiainkeskuksen tulee jatkaa suurten kaupunkien välistä yhteistyötä siten, että yksikkökustannustiedoista voitaisiin saada nykyistä vertailukelpoisempia selvittämällä esimerkiksi toiminnan sisällöstä, kustannuslaskennallisista eristä ja erilaisesta organisoinnista johtuvat eroavuudet.

Nuorisolautakunnan lausunnossa 28.4.2016 § 46 todetaan, että nuorisosiainkeskus on tehnyt pitkään yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien nuorisotoimien kanssa. PKS-kuntien kanssa on luotu muun muassa yhteiset toiminnalliset tunnusluvut nuorisotyöhön. Lisäksi nuorisosiainkeskus on ollut perustamassa 27 suurimman kunnan Kanuuna-verkostoa, yhtenä kehittämiskohteena on ollut yhteisten tunnuslukujen kerääminen ja niiden yhteismitallisuuden kehittäminen. Erityisesti toiminnan yksikkökustannusten vertaaminen on ollut vaikeaa, koska kuntien palvelut eroavat huomattavasti toisistaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 27.11.2017

Vapaan sivistystyön osalta yhteistyötä on jatkettu. Työväenopisto kuuluu Kuntaliiton valtakunnalliseen kansalaisopistoverkoston, jossa on koottu vertailutietokanta sekä toiminnalliseen että taloudelliseen vertailuun. Verkoston kuuluu 16 opistoa eri puolilta Suomea ja myös kaikki kuusi suurinta kaupunkia. Arbis ei kuulu verkostoon, mutta sen tiedot voidaan lisätä tietokantaan, jolloin tietoja voidaan verrata. Vuosi 2017 on mennyt uuden toimialan muutostyössä ja oppilaitoksen perustamisen turvaamisessa, joten vertailua ei olla päästy syventämään. Kansalaisopistoverkosto kokoontui 8.12.2017, jolloin teemana oli saatujen, vuoden 2016 vertailutietojen analyysi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan selvitys 24.1.2018

Suurten kaupunkien yhteistyötä nuorisotyössä on jatkettu sekä Kanuuna-verkostossa että pääkaupunkiseudun kaupunkien tiiviinä yhteistyönä. Pääkaupunkiseudun yhteistyön painotus on ollut toiminnallisessa yhteistyössä ja vuonna 2018 painotetaan toiminnan arvioinnin kehittämistä. Vuosi 2017 on ollut muutoksen vuosi myös Helsingin nuorisopalvelukokonaisuudessa. 2016 toteutetun nuorisosiainkeskuksen uudelleen organisoitumisen jälkeen vuonna 2017 keskityttiin toimialamuutokseen. Nuorisosiainjohtajan mukaan entistä vertailukelpoisemmän kustannuslaskentatiedon kokoami-

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

nen muutosten keskellä on haastava tehtävä, jota ei ole toimialauudistuksen myllyryksessä tehty. Kanuunaverkosto kokoaa edelleen tunnuslukutiedot eri kaupunkien tasolla. Kanuunan toimintaan on tulossa merkittävä muutos vuoden 2018 aikana Kanuuna-verkoston saatua opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtakunnallisen nuorisotyön laadun kehittämisen osaamiskeskuksen tehtävän. Kanuunan onkin tarkoitus rakentaa nuorisotyön tiedon koontiin aivan uusi malli vuoden 2018 aikana.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Yhteistyötä on jatkettu. Vuonna 2018 käynnistetään uudenlainen tietojen koonti suurten kaupunkien nuorisotyön kehittämisverkostossa, osaamiskeskus Kanuunassa. Yhteinen tiedonkeruu mahdollistaa toiminnan vertailun aiempaa paremmin.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹ Vertailua ei ole vielä päästy syventämään, sillä tiedonkeruu ei ole alkanut.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

kulttuurikeskuksen, kaupunginmuseon, kaupunginorkesterin ja taidemuseon tulee käynnistää suurten kaupunkien välinen yhteistyö kulttuuritoimen palvelujen vertailemiseksi siten, että toiminnan sisältö, kustannuslaskennalliset ja palvelujen organisoinnista johtuvat eroavuudet tulevat otetuksi huomioon.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan selvitys 13.11.2017

Kuntaliiton keväällä 2017 käynnistämä ja Cuporen toteuttama hanke 'Kulttuuritoiminnan talouden ja toiminnan vertailutieto' kattaa 23 suurinta kaupunkia ja tuottaa mahdollisimman vertailukelpoista tietoa. Vuotta 2016 koskeneen tiedonkeruukierroksen alustavat tulokset on saatu. Tarkistetut tulokset saadaan vuoden 2018 alussa. Kuten aiempien vuosien vastauksista tarkastuslautakunnan kysymyksiin käy ilmi, vastaava on tehty vuosina 2007, 2010 ja 2013. Vertailutieto auttaa suhteuttamaan omia panostuksia ja tuloksia. Helsingin dynamiikka kulttuurikaupunkina on sen koon ja pääkaupunkiaseman takia erilainen kuin suurimmissakaan muissa kunnissa kotimaassa, ja myös kansainvälinen vertailu on tarpeen. Tämä vertailu on numeraalisen lisäksi toiminnallista, koska vertailukelpoisen numerotiedon saaminen muista maista on hankalaa. Niistä on kuitenkin saatu paljon muita virikkeitä toiminnan suunnitteluun ja uudistamiseen. Esimerkiksi Helsinki -mallia rakennettaessa kansainvälisistä verrokeista oli paljon hyötyä. Orkesteri- ja museoalat ovat lähtökohtaisesti kansainvälisiä ja jatkuvasti kansainvälisesti vertailtuja. Muun muassa toukokuussa 2016 avatun uuden Helsingin kaupunginmuseon monet kansainväliset palkinnot osoittavat, että saatua tietoa on osattu hyödyntää niin että on päästy aivan kehityksen eturiviin. Samoin orkesterin kiertueiden ja levytysten kansainvälinen vastaanotto kertoo yhdenlaisena mittarina erinomaisesta tasosta, joka vaikuttaa myös kaupungin kuvaan maailmalla.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☹️ Suositus ei ole toteutunut kirjaimellisesti, mutta kaupungit kuuluvat kansalliseen Cu-pore -hankkeeseen, jossa vertailua toteutetaan kolmen vuoden välein. Helsinki on vertailutyössä aktiivinen myös kansainvälisesti, sillä osaa toiminnoista on mielekästä arvioida vain siten.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☹️ Kansainvälistä tietoa on voitu hyödyntää esimerkiksi kaupunginmuseon toiminnassa, jota osoittavat sen saamat palkinnot. Kaikista kulttuuritoiminnan muodoista ei kuitenkaan ole löydettävissä vertailukelpoista tietoa kansallisesti tai kansainvälisesti, jonka vuoksi vertailu on hankalaa.

Johtopäätökset: Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa

Suomalaisen kulttuuripalvelujen tutkimuksessa ja vertailussa ollaan aktiivisesti mukana, mutta ihan kaikista kulttuuritoiminnan muodoista ei kuitenkaan ole löydettävissä vertailukelpoista tietoa. Joidenkin kulttuuripalvelujen osalta vertailukohteet löytyvät ulkomailta, mutta kansainvälistä vertailukelpoista tietoa ei ole saatavilla.

2.4.2. Maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetus ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatukityössä

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

opetusviraston Stadin ammattiopiston ja kaupunginkanslian elinkeino-osaston tulee lisätä työpaikoille jalkautuvaa suomen kielen koulutusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 24.11.2017 ja Kaupunginkanslian elinkeino-osaston selvitys 24.11.2017

Suomen kielen opetusta toteutetaan kohdennettuna opetuksena sellaisille asiakkaille, jotka tarvitsevat perustaitojen vahvistamista ennen työelämää tai tutkintotavoitteista opiskelua. Opiskelu voi toteutua myös työkokeiluna. Suomen kielen oppimisen lisäksi työsuhteen ohessa tapahtuvaan opiskeluun *on lisätty myös* oppimisvalmiuksien tukemista omakielisesti tai monikielisesti.

Tutkintoon johtavassa koulutuksessa Stadin ammattiopistossa ja aikuisopistossa on kehitetty osaamiskeskuksen asiakkaille kielitietoista ammatillista opetusta. Kaikkiin toteutuksiin sisältyy työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Jalkautuvaa S2-opetusta työpaikoille on hyödynnetty työpaikalla tapahtuvan oppimisen tukena.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Stadin osaamiskeskuksessa entistä useampi työkokeilu on päättänyt työsuhteeseen. Monet asiakkaat ovat työkokeilun jälkeen jatkaneet tutkintotavoitteiseen opiskeluun joko oppilaitosmuotoisena tai oppisopimuksena.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Työsuhteen ohessa tapahtuvaa kieliopetusta on parannettu tukemalla oppimisvalmiuksia omakielisesti ja monikielisesti eli työpaikoille jalkautuvaa suomen kielen koulutusta on lisätty.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☺ Vaikutukset ovat olleet positiivisia, sillä entistä useampi työkokeilu on päättänyt työsuhteeseen ja työkokeilun jälkeen on voitu jatkaa tutkintotavoitteiseen opiskeluun joko oppilaitosmuotoisena tai oppisopimuksena.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

opetusviraston Stadin ammattiopiston ja kaupunginkanslian elinkeino-osaston tulee lisätä toiminnallista suomen kielen koulutusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 24.11.2017 ja Kaupunginkanslian elinkeino-osaston selvitys 24.11.2017

Stadin ammattiopistossa suomen kielen koulutusta on syyslukukaudesta 2017 alkaen systematisoitu Stadin ammattiopiston eri toimipaikoissa. Joka toimipaikassa on järjestetty S2-opetusta, johon aloittavat opiskelijat on tarvittaessa ohjattu kielitaidon arvioinnin jälkeen. Lisäksi on järjestetty *toiminnallista* S2-opetusta ammatillisiin aineisiin integroituna. Opetusta kehitetään kielitietoiseksi. Ammatillisen aineiden opettajat kiinnittävät erityistä huomiota opetustilanteissa käyttämäänsä kieleen ja sanastoon, kuten esimerkiksi murre-sanoihin ja ammattikäsitteisiin. Ammatilliset opettajat yksinkertaistavat ja selkeyttävät kielenkäyttöään.

Toiminnallista kielikoulutusta ammatillisissa opinnoissa on kehitetty ja osittain on onnistuttu vastaamaan koulutustarpeeseen. Tämä on parantanut opiskelijoiden opinnoissa pärjäämistä. Kielitietoista ja toiminnallista oppimista kehitetään jatkossakin.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- ☺ Toiminnallista suomen kielen koulutusta on kehitetty.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- ☺ Opiskelijoiden opinnoissa pärjääminen on parantunut.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

opetusviraston Stadin ammattiopiston tulee hyödyntää monipuolisesti keinoja lyhentää ammatillisten opintojen kestoja, kuten esimerkiksi opintojen henkilökohtaistamista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 24.11.2017 ja Kaupunginkanslian elinkeino-osaston selvitys 24.11.2017

Stadin ammattiopistossa vieraskielisten opiskelijoiden opinnot alkavat aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisella ja tunnustamisella. Ammatillisissa tutkinnon osissa osaamisen tunnistaminen johtaa yleensä niin sanottuun sisällyttämiseen. Sisällyttäminen tarkoittaa, että aiemmin hankitun osaamisen perusteella opiskelijalle ei voida tunnustaa kokonaisia tutkinnon osia, mutta hänellä todetaan olevan osaamista yhteen tai useampaan tutkinnon osaan. Tällöin opiskelijan *henkilökohtaiseen* opiskelusuunnitelmaan kirjataan se osaaminen, mikä häneltä vielä puuttuu tutkinnon osista. Tämä lyhentää opintojen kestoja opintojen loppupäästä.

Stadin osaamiskeskuksessa henkilökohtaistaminen on vakiintunut toimintatapa. Henkilökohtaistamisen osalta voidaan todeta, että ammatillisissa opinnoissa koulutuksen pituutta on voitu lyhentää jonkin verran osaamisen tunnistamisella ja yksilöllisillä koulutuspoluilla. Henkilökohtaistamisella on saavutettu hyviä tuloksia ja entistä useampi vieraskielinen opiskelija on pystynyt esimerkiksi aloittamaan työssäoppimisen suunniteltua aiemmin. Yhtenä isona haasteena on puutteellinen suomen kielen taito ja toisena aiemmin hankitun osaamisen ajantasaisuus. Aikaisempi osaaminen kuitenkin antaa hyvän pohjan osaamisen päivittämiselle ja uuden oppimiselle, muttei välttämättä lyhennä opiskelun kestoja merkittävästi.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Opintojen henkilökohtaistamista on hyödynnetty keinona lyhentää ammatillisten opintojen kestoja.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- 😞 Toimenpiteillä on jokin verran voitu lyhentää koulutusten pituutta. Haasteena ovat kuitenkin sellaiset vieraskieliset, joilla suomen kieli on hyvin heikko tai osaaminen ei ole ajantasaista.

Tarkastuslautakunnan esittämä suositus:

opetusviraston Stadin ammattiopiston kiirehtiä turvapaikkaa hakeneille oleskeluluvan saaneille nuorille suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista osana koulutusklusteria.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitys 24.11.2017 ja Kaupunginkanslian elinkeino-osaston selvitys 24.11.2017

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Stadin ammattiopiston Bryggassa on käynnistynyt elokuussa 2016 ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (Valma), joka on suunnattu erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa Suomeen tulleille nuorille, jotka ovat ylittäneet oppivelvollisuusiän. Koulutus poikkeaa muusta Valma-koulutuksesta siten, että koulutuksen aikana on mahdollisuus yksilöllisesti suorittaa perusopetuksen oppiaineita tai koko oppimäärä aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Avoimia ammatillisia opintoja tarjotaan kaikille alle 29-vuotiaille helsinkiläisille. Tarjontaa on kohdennettu myös oleskeluluvan saaneille nuorille. Ammatillisessa koulutuksessa on pyritty vastaamaan monimuotoisilla koulutuspalveluilla erilaisiin koulutustarpeisiin. Tämä on mahdollistanut turvapaikan hakeneille ja oleskeluluvan saaneille nuorille sujuvamat siirtymät koulutukseen.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet

- 😊 Stadin ammattiopiston Bryggan toiminta on alkanut elokuussa 2016, joka on suunnattu perusopetuksen päättövaiheessa Suomeen tulleille nuorille, myös oleskeluluvan saaneille.

Toimenpiteiden vaikutukset toimintoon

- 😊 Turvapaikkaa hakeneet oleskeluluvan saaneet nuoret ovat voineet aiempaa sujuvammin siirtyä koulutukseen Bryggan Valma-toiminnan ansioista.

Johtopäätökset: Maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetus ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatukityössä

Maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetusta ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatukityössä on kehitetty monin eri keinoin. Työpaikoille jalkautuvaa suomen kielen koulutusta on lisätty, toiminnallista suomen kielen koulutusta on monipuolisesti tarjolla, opintojen henkilökohtaistaminen on vakiintunut toimintatapa ja Stadin ammattiopistoon perustettu Brygga on tukenut Suomesta turvapaikan saaneiden opiskeluvälineitä ja siirtymistä ammatilliseen koulutukseen ja työelämään.

2.5. Yhteenveto suositusten vaikuttavuudesta

Taulukoissa 2 ja 3 esitetään yhteenveto arvioinnin tuloksista. Taulukoissa arviointikriteerien toteutumista on kuvattu luvussa 1.3 olevan asteikon avulla.

Taulukossa 2 on kuvattu arvioinnin tulokset kriteereittäin. Taulukossa on kuvattu toimenpiteisin ryhtymisen ja toimenpiteiden vaikutusten osalta, kuinka monen suosituksen kohdalla kyseisen kriteerin arvioitiin toteutuneen. Samalla on esitetty kyseisen kriteerin prosenttiosuus.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Taulukko 2 Yhteenveto vuoden 2015 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten vaikuttavuudesta, tarkastuslautakunnan 2. jaoston käsittelemät aiheet suositusten mukaan (N=29 suositusta)

Toimenpiteiden arvioinnissa käytetty kriteeri	Toimenpiteisiin ryhtyminen	Vaikutusten arvioinnissa käytetty kriteeri	Toimenpiteiden vaikutukset
😊 Kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty	21 suositusta (72 %)	😊 Vaikutukset ovat olleet myönteisiä	10 suositusta (34 %)
😐 Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain.	7 suositusta (24 %)	😐 Vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.	15 suositusta (52 %)
😞 Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.	1 suositus (3 %)	😞 Vaikutuksia ei ole voinut olla, koska toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.	1 suositus (3 %)
⊖ Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista toimenpiteiden arvioimista.	0 suositusta (0 %)	⊖ Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista vaikutusten arvioimista.	3 suositusta (10 %)

Taulukosta 2 havaitaan, että toimenpiteisiin on ryhdytty varsin kattavasti – 72 prosentissa kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin oli ryhdytty. Kolmasosalla suosituksista vaikutukset olivat olleet positiivisia. Suosituksista 24 prosenttia oli sellaisia, että hallintokunnat olivat ryhtyneet toimenpiteisiin vähintäänkin osittain. Puolella suosituksista ei ollut vielä havaittavia vaikutuksia. Vain yksi suosituksista oli sellainen, johon ei ollut ryhdytty ja jonka vaikutuksia ei vielä ollut, koska toimenpiteisiin ei ollut ryhdytty. Kolmen suosituksen vaikutuksia ei voitu arvioida käytettävissä olevalla aineistolla.

Taulukko 3 tarkentaa yleiskuvaa arviointiaiheittain. Kutakin suositusta vastaavat luvuissa 2.1-2.4 esitetyt arviot. Arviointiaiheittain laskettu keskiarvo sekä keskiarvo yhteensä⁴ on laskettu pisteyttämällä hymynaamat seuraavasti: 😊=5, 😐=3, ja 😞=1.

⁴ Keskiarvo yhteensä on laskettu suosituksista, ei arviointiaiheiden keskiarvoista.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Taulukko 3 Yhteenvedo vuoden 2015 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten vaikuttavuudesta, tarkastuslautakunnan 2. toimikunnan käsittelemät aiheet suositusten mukaan

Arviointiaihe ja esitetyt suositukset	Toimenpiteet	Vaikutukset
Kaupunkitasoiset arvioinnit		
Tuloksellisuuden mittaaminen	4	4
kaupunginkanslian tulee lisätä palvelujen monipuoliseen mittaamiseen ja mittareiden laadintaan liittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Koulutuksessa ja ohjeistuksessa on otettava huomioon vaikuttavuuden mittaaminen taloudellisuuden ja tuottavuuden sekä palvelujen ja työelämän laadun mittaamisen ohella.	☹️	☹️
kaupunginmuseon, kulttuurikeskuksen, kaupunginorkesterin ja taidemuseon tulee tehdä mittareiden kehittämiseen liittyvää yhteistyötä keskenään samankaltaisten palvelujen osalta	😊	😊
Palkkatasa-arvo ja samapalkkaus	2,5	3
kaupunginkanslian tulee ryhtyä toimiin, jotta virastojen väliset mahdollisuudet ja käytännöt tulos- ja kertapalkitsemisessa olisivat tasavertaisia esimerkiksi realistisen talousarviobudjetoinnin näkökulmasta. Eriyisesti Staran poikkeaviin palkkiokäytäntöihin tulee puuttua	☹️	☹️
kaupunginkanslian tulee kehittää henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiä ja palkkakartoituksia siten, että saadaan tarkempaa vertailutietoa etenkin isojen virastojen käyttöön ja että eri palkanosien vertailtavuus ja kokonaispalkan vertailu on mahdollista.	☹️	☹️
kaupunginkanslian henkilöstöosaston tulee saattaa loppuun hinnoittelamattomien tehtävien sijoittaminen vaativuusluokkiin ja ryhtyä toimiin mahdollisten epäoikeudenmukaisten palkkaerojen tasaamiseksi.	☹️	☹️
kaupunginkanslian henkilöstöosaston tulee jatkaa toimia naisjohtajien määrän lisäämiseksi, ammattialojen segregaaation vähentämiseksi ja miesten kannustamiseksi perhevapaiden pitämiseen.	☹️	😊
Toimialarajat ylittävät arvioinnit		
Nuorisotakuun toteutuminen	5	4
kaupunginhallituksen tulee varmistaa, että nykyisellään hajanaiset nuorten palvelut kootaan nuoren näkökulmasta yhdeksi palvelukokonaisuudeksi	😊	😊
kaupunginkanslian tulee yhdessä Ohjaamon muiden toimijoiden kanssa varmistaa, että Ohjaamo-hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt jatkuvat myös hankekauden päättymisen jälkeen.	😊	☹️
kaupunginkanslian työllisyyspalvelujen tulee nuorille suuntautuvassa viestinnässä ottaa entistä enemmän huomioon nuorten suosimat sosiaalisen median kanavat.	😊	☹️
Kaupungin työllisyydenhoidon vaikuttavuus	4,3	4,3
kaupunginhallituksen tulee toimia sen edistämiseksi, että työvoimapalvelut siirretään resurssineen kuntien vastuulle, tai vaikuttaa lainsäädäntöön tietojensiirron sallimiseksi valtion työvoimahallinnosta kuntien työllisyydenhoitoon.	😊	☹️
kaupunginhallituksen tulee varmistaa, että toimialat ryhtyvät toimenpiteisiin työkoekilukiintiön toteuttamiseksi.	☹️	😊
kaupunginkanslian tulee selvittää, kannattaako kaupungin järjestää niin sanotuille kuntaosuuslistalaisille nykyistä enemmän työmahdollisuuksia riippumatta valtion palkkatuesta.	😊	😊

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Yhteistyön toimivuus lastensuojelun ja lasten ja nuorten peruspalvelujen välillä	5	3,5
sosiaali- ja terveystieteiden, opetusviraston ja varhaiskasvatusviraston tulee lisätä ohjeistusta ja tiedotusta erityisesti päiväkoteihin, neuvoloihin ja kouluterveydenhuoltoon tietoisuuden lisäämiseksi lastensuojelun menettelytavoista sekä luoda yhteinen koulutuskokonaisuus monialaisesta työotteesta, yhteistyöstä ja vastuusta lasten hyvinvoinnissa ja suojelussa.		
sosiaali- ja terveystieteiden tulee laatia lastensuojelun ja neuvoloiden työntekijöiden välille yhteinen toimintamalli, jonka avulla tiedonvaihtoa ja yhteistyötä voidaan lisätä.		
sosiaali- ja terveystieteiden tulee ohjeistaa lastensuojelua sosiaalihuollon asiakkaan asemasta annetun lain 17 §:n perusteella lapsen edun mukaiseen yhteistyöhön viranomaisten kanssa ja kehittämään yhteisiä lastensuojelun laatusuosituksen mukaisia toimintakäytänteitä.		
sosiaali- ja terveystieteiden tulee ryhtyä toimenpiteisiin pätevän henkilöstön saamiseksi ja henkilöstön pysyvyyden lisäämiseksi lastensuojelussa.		
Sosiaali- ja terveystoimen arvioinnit		
Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistäminen	4,5	3
sosiaali- ja terveystieteiden tulee parantaa erityisesti päihde- ja mielen-terveysasiakkaiden asumisen hoitoketjua		
sosiaali- ja terveystieteiden tulee lisätä palveluneuvontaa ja ohjausta erityisesti haavoittuville asiakasryhmille ja vahvistaa asiakkaiden ja heidän omaistensa osallisuutta palvelujen sisällön määrittelyssä.		
sosiaali- ja terveystieteiden tulee selvittää viraston hallinnon ja tukipalvelujen järjestämisen ongelmakohdat ja etsiä niihin ratkaisuja.		
kaupunginhallituksen tulee valvoa, että henkilöstöpolitiikka ja -hallinto koordinoitua keskitetysti ja samalla varmistaa, että henkilöstön tiedonsaanti ja vaikutusmahdollisuudet turvataan suurissa organisaatio-uudistuksissa.		
Palvelujen järjestäminen muistisairaille	5	4
sosiaali- ja terveystieteiden tulee varhaistaa muistisairaiden diagnoosintia tekemällä kotihoidon asiakkaille moniammatillinen arviointi aikaisessa vaiheessa ja lisäämällä muistitestausta terveysasemilla.		
sosiaali- ja terveystieteiden tulee kehittää muistisairaana arjen toimintaa tukevaa kuntoutusta eri ammattialojen yhteistyönä sekä ottaa käyttöön muistisairasta ja hänen turvallisuuttaan tukevia apuvälineitä ja teknologiaa.		
sosiaali- ja terveystieteiden tulee lisätä erityisesti muistisairaille suunnattua palveluasumista esimerkiksi dementia kotien muodossa siten, että asumiseen liittyviä palveluja voidaan sairauden edetessä lisätä tarpeen mukaan.		
Sivistystoimen arvioinnit		
Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa	4	3
työväenopistojen ja nuorisosiainkeskuksen tulee jatkaa suurten kaupunkien välistä yhteistyötä siten, että yksikkökustannustiedoista voitaisiin saada nykyistä vertailukelpoisempia selvittämällä esimerkiksi toiminnan sisällöstä, kustannuslaskennallisista eristä ja erilaisesta organisoimisesta johtuvat eroavuudet.		

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

kulttuurikeskuksen, kaupunginmuseon, kaupunginorkesterin ja taide-museon tulee käynnistää suurten kaupunkien välinen yhteistyö kulttuuritoimen palvelujen vertailemiseksi siten, että toiminnan sisältö, kustannuslaskennalliset ja palvelujen organisoinnista johtuvat eroavuudet tulevat otetuksi huomioon.		
Maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetus ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatukityössä	5	4,5
opetusviraston Stadin ammattiopiston ja kaupunginkanslian elinkeinosaston tulee lisätä työpaikoille jalkautuvaa suomen kielen koulutusta.		
opetusviraston Stadin ammattiopiston ja kaupunginkanslian elinkeinosaston tulee lisätä toiminnallista suomen kielen koulutusta.		
opetusviraston Stadin ammattiopiston tulee hyödyntää monipuolisesti keinoja lyhentää ammatillisten opintojen kestoa, kuten esimerkiksi opintojen henkilökohtaistamista.		
opetusviraston Stadin ammattiopiston kiirehtiä turvapaikkaa hakeneille oleskeluluvan saaneille nuorille suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista osana koulutusklasteria.		
Tulos yhteensä	4,4	3,5

Taulukosta 3 havaitaan, että kaikista aiheista laskettu keskiarvo toimenpiteisiin ryhtymisen osalta oli 4,4 mikä kuvaa sitä, että arviot olivat pääosin 😊 tai 😐. Vaikutusten keskiarvo muodostui hieman matalammaksi (3,5) kuin toimenpiteiden. Lukua laskettaessa ei otettu huomioon niitä kohtia, joissa vaikutuksia ei voitu arvioida.

Kun tarkastellaan samanaikaisesti sekä toimenpiteisiin ryhtymistä että positiivisten vaikutusten aikaansaamista, myönteisimmän arvioin sai maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetus ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatukityössä, jossa kaikki neljä suositusta oli toteutettu ja vaikutukset myönteisiä kolmessa suosituksessa.

Nuorisotakuun toteutumisen suosituksista oli toteutettu kaikki kolme, vaikka kaikkien vaikutuksia ei vielä ollut tai voitu arvioida saatavilla olevalla aineistolla (sosiaalisen median kanavien käyttö). Yhteistyön toimivuutta lastensuojelun ja lasten ja nuorten peruspalvelujen välillä on parannettu, sillä kaikkiin neljään toimenpiteeseen oli ryhdytty, mutta kolmen vaikutuksia ei vielä voitu arvioida, joista yksi oli pätevän henkilöstön saanti lastensuojeluun. Palvelujen järjestäminen muistisairaille toteutui myös hyvin, kolmea suositusta toteutettiin, mutta senkään yhtä vaikutusta ei vielä voitu arvioida ja muistisairaiden palveluasumisen osalta ei ollut arvioitavissa.

Heikoimmin toteutui palkkatasa-arvoon ja samapalkkaisuuteen liittyvät neljä suositusta, jossa toimenpiteisiin oli ryhdytty vain osittain. Yksi toimenpiteistä, hinnoitteluttomien tehtävien sijoittaminen vaatavuusluokkiin, ei ollut toteutunut lainkaan, joskin yhden suosituksen vaikuttavuus oli positiivinen (naisjohtajien määrän lisääntyminen).

3. JOHTOPÄÄTÖKSET

Tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointikertomuksessa käsiteltiin yhdeksää arviointiaihetta, jotka kuuluivat 2. jaoston (nyk. toimikunnan) toimialaan. Niihin liittyen arviointikertomuksessa oli esitetty 29 suositusta, joiden vaikuttavuutta arvioitiin.

Arvioinnin pääkysymyksenä oli, mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan esittämillä suosituksilla on ollut. Kysymykseen voidaan vastata, että lähes kaikki suositukset johtivat toimenpiteisiin – 72 prosenttia kokonaan ja 24 prosenttia osittain. Toimenpiteillä ei vielä kaikilta osin ole ollut vaikutuksia: kolmasosassa vaikutukset olivat positiivisia ja puolessa suosituksista vaikutuksia ei vielä ollut havaittavissa. Vuoden 2014 suositusten toteutumiseen nähden tilanne kehittyi parempaan suuntaan. Vain yksi suositus jäi toteutumatta ja kolmen toimenpiteen vaikutuksia ei voitu arvioida käytettävissä olevalla aineistolla.

4. TOIMENPIDE-ESITYS JA LISÄTIEDOT

Tarkastuslautakunnan 2. toimikunta hyväksyy muistion ja esittää, että aiheesta laaditaan arviointikertomuksen tekstiluonnos.

Arviointia koskevia lisätietoja antaa johtava tuloksellisuustarkastaja Liisa Kähkönen, puhelin 310 36606. Arvioinnin suorittamiseen ovat lisäksi osallistuneet kaupunkitarkastajat Petri Jäske, Tarja Palomäki sekä johtava tuloksellisuustarkastaja Minna Tiili.

Liisa Kähkönen

Jakelu Tarkastuslautakunnan 2. toimikunta

LÄHTEET

Tietopyyntöihin vastaajat aiheittain:

Tuloksellisuuden mittaaminen

- erityissuunnittelija, kaupunginkanslia, talous- ja suunnitteluosasto 16.11.2017
- kulttuurijohtaja 13.11.2017

Palkkatasa-arvo ja samapalkkaisuus

- henkilöstöpolitiikan päällikkö, henkilöstöosasto, kaupunginkanslia 28.11.2017

Nuorisotakuun toteutuminen

- palvelupäällikkö, nuorten palvelut, maahanmuutto- ja työllisyysasiat, kaupunginkanslia 20.11.2017

Kaupungin työllisyshoidon vaikuttavuus

- erityissuunnittelija, työllisyyden kehittämispalvelut, maahanmuutto- ja työllisyysasiat, kaupunginkanslia 24.11.2017
- palvelupäällikkö, työllisyyden kehittämispalvelut, maahanmuutto- ja työllisyysasiat, kaupunginkanslia 24.11.2017

Yhteistyön toimivuus lastensuojelun ja lasten ja nuorten peruspalvelujen välillä

- varhaiskasvatusjohtaja, perusopetusjohtaja, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuuden johtaja, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 23.11.2017
- perhepalvelujen johtaja, lastensuojelun johtaja, sosiaali- ja terveystoimiala 24.11.2017

Sosiaali- ja terveystoimialan yhdistäminen 24.11.2017

- päihde- ja psykiatriapalvelujen johtaja, sosiaali- ja terveystoimiala
- terveysasemien johtajalääkäri
- suunnittelupäällikkö, sosiaali- ja terveystoimiala
- henkilöstöpolitiikan päällikkö, henkilöstöosasto, kaupunginkanslia 11.12.2017

Palvelujen järjestäminen muistisairaille

- terveysasemien johtajalääkäri, ylilääkäri, geriatrian poliklinikka, sosiaali- ja terveystoimiala 24.11.2017

Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa

- kulttuurijohtaja, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 13.11.2017
- ruotsinkielisen työväenopiston rehtori, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 16.11.2017
- suomenkielisen työväenopiston rehtori, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 27.11.2017

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

- nuorisoasiainjohtaja, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 24.1.2018

Maahanmuuttajanuorten suomen kielen opetus ammatillisessa koulutuksessa, työkokeilussa ja palkkatukityössä

- projektisuunnittelija, kehittämisspalvelut, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 24.11.2017
- erityissuunnittelija, maahanmuutto- ja työllisyysasiat, elinkeino-osasto, kaupunginkanslia 24.11.2017.

Muut lähteet:

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuus ja riittävyys. Tarkastuslautakunnan arviointimuistio 31.1.2017.

LIITTEET

Liite 1. Arvioinnin toteuttamissuunnitelma

Arviointiaihe		
Vuoden 2015 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten vaikuttavuuden arviointi		
Suunnitelman laatija Liisa Kähkönen		Pvm 12.5.2017
Arvioinnin ohjausryhmä Tarkastuslautakunnan 2. jaosto/toimikunta		
Aloittamisaika syyskuu 2017	Valmistumisaika tammikuu 2018	Vastaava valmistelija, muut valmistelijat Liisa Kähkönen, Tarja Palomäki, Jari Ritari, Minna Tiili, Katja Bosisio-Hillberg, Petri Jäske
Arviointiaiheen tausta		
<p>Tarkastuslautakunta on vakiintuneen käytännön mukaisesti tehnyt esittämiensä suositusten jälkiseurantaa ja raportoinut siitä arviointikertomuksessaan. Menettelystä on muodostunut käytäntö ainakin suurten kaupunkien tarkastuslautakuntien kohdalla. Toukokuussa 2015 voimaan astuneen kuntalain (410/2015) perusteluissa on todettu, että ”tarkastuslautakunnan olisi hyvä seurata jälkikäteen arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten perusteella toteutettuja toimenpiteitä.” Jälkiseurantaa ei siis ole kirjattu lakiin, mutta sitä suositellaan lain perusteluissa.</p> <p>Tarkastuslautakunta on hallinnon ja talouden tarkastussäännön mukaisesti pyytänyt vuosittain arviointikertomuksen valmistuttua kaupunginhallitukselta ja tarpeelliseksi katsomiltaan lauta- ja johtokunnilta lausunnot arviointikertomuksessa esittämistään havainnoista. Lausunnot on toimitettu valtuustolle tiedoksi. Lisäksi valtuusto on arviointikertomuksesta 2004 lähtien, merkittyään arviointikertomuksen ja siihen annetut lausunnot tiedoksi, päättänyt kehottaa kaupunginhallitusta antamaan vuoden loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta. Edellä mainittujen lisäksi tarkastuslautakunta on seurannut hallintokuntien toimenpiteitä arvioimalla säännöllisesti esittämiensä suositusten vaikuttavuutta.</p> <p>Suosituksen vaikuttavuutta arvioidaan kahden vuoden viiveellä, jotta keskushallinnolla ja hallintokunnilla on riittävästi aikaa ryhtyä toimenpiteisiin arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten osalta. Vuoteen 2013 asti arviointi kohdistettiin merkittävimpiin suosituksiin, mutta vuodesta 2014 lähtien on arvioitu kaikkien suositusten toteuttamista ja vaikutuksia.</p> <p>Vuonna 2017 arvioidaan kaikkien arviointikertomuksessa 2015 asetettujen suositusten vaikuttavuutta. Kertomuksessa käsiteltiin yhteensä 20 aihetta. Kummassakin jaostossa käsiteltiin yhdeksää aihetta, ja talouden arviointia sekä tavoitteiden toteutumista suoraan tarkas-</p>		

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

tuslautakunnassa. Yksi aihe, eli tuloksellisuuden mittaaminen oli arviointikertomuksessa yhteinen 1 jaoston aiheen kanssa ja sen arviointi tehdään osana tätä 2. jaoston/toimikunnan arviointia. Tässä arvioinnissa arvioitavia suosituksia on 29.

Arviointiaiheet ja niistä annetut suositukset olivat 2. jaoston osalta:

TULOKSELLISUUDEN MITTAAMINEN

kaupunginkanslian tulee

- lisätä palvelujen monipuoliseen mittaamiseen ja mittareiden laadintaan liittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Koulutuksessa ja ohjeistuksessa on otettava huomioon vaikuttavuuden mittaaminen taloudellisuuden ja tuottavuuden sekä palvelujen ja työelämän laadun mittaamisen ohella.

kaupunginmuseon, kulttuurikeskuksen, kaupunginorkesterin ja taidemuseon tulee

- tehdä mittareiden kehittämiseen liittyvää yhteistyötä keskenään samankaltaisten palvelujen osalta.

PALKKATASA-ARVO JA SAMAPALKKAISUUS

kaupunginkanslian tulee

- ryhtyä toimiin, jotta virastojen väliset mahdollisuudet ja käytännöt tulos- ja kertapalkitsemisessa olisivat tasavertaisia esimerkiksi realistisen talousarviobudjetoinnin näkökulmasta. Erityisesti Staran poikkeaviin palkkiokäytäntöihin tulee puuttua.
- kehittää henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiä ja palkkakartoituksia siten, että saadaan tarkempaa vertailutietoa etenkin isojen virastojen käyttöön ja että eri palkanosien vertailtavuus ja kokonaispalkan vertailu on mahdollista.

kaupunginkanslian henkilöstöosaston tulee

- saattaa loppuun hinnoittelemattomien tehtävien sijoittaminen vaativuusluokkiin ja ryhtyä toimiin mahdollisten epäoikeudenmukaisten palkkaerojen tasaamiseksi.
- jatkaa toimia naisjohtajien määrän lisäämiseksi, ammattialojen segregaaation vähentämiseksi ja miesten kannustamiseksi perhevapaiden pitämiseen.

NUORISOTAKUUN TOTEUTUMINEN

kaupunginhallituksen tulee

- varmistaa, että nykyisellään hajanaiset nuorten palvelut kootaan nuoren näkökulmasta yhdeksi palvelukokonaisuudeksi.

kaupunginkanslian tulee

- yhdessä Ohjaamon muiden toimijoiden kanssa varmistaa, että Ohjaamo-hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt jatkuvat myös hankekauden päättymisen jälkeen.

kaupunginkanslian työllisyyspalvelujen tulee

- nuorille suuntautuvassa viestinnässä ottaa entistä enemmän huomioon nuorten suosimat sosiaalisen median kanavat.

KAUPUNGIN TYÖLLISYYDENHOIDON VAIKUTTAVUUS

kaupunginhallituksen tulee

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

- toimia sen edistämiseksi, että työvoimapaalvelut siirretään resurssineen kuntien vastuulle, tai vaikuttaa lainsäädäntöön tietojensiirron sallimiseksi valtion työvoimahallinnosta kuntien työllisyysdenhoitoon.
- varmistaa, että toimialat ryhtyvät toimenpiteisiin työkokeilukiintiön toteuttamiseksi.

kaupunginkanslian tulee

- selvittää, kannattaako kaupungin järjestää niin sanotuille kuntaosuuslistalaisille nykyistä enemmän työmahdollisuuksia riippumatta valtion palkkatuesta.

YHTEISTYÖN TOIMIVUUS LASTENSUOJELUN JA LASTEN JA NUORTEN PERUSPALVELUJEN VÄLILLÄ

sosiaali- ja terveysterviraston, opetusviraston ja varhaiskasvatusviraston tulee

- lisätä ohjeistusta ja tiedotusta erityisesti päiväkoteihin, neuvoloihin ja Kouluterveydenhuoltoon tietoisuuden lisäämiseksi lastensuojelun menettelytavoista sekä luoda yhteinen koulutuskokonaisuus monialaisesta työtoteesta, yhteistyöstä ja vastuusta lasten hyvinvoinnissa ja suojelussa.

sosiaali- ja terveysterviraston tulee

- laatia lastensuojelun ja neuvoloiden työntekijöiden välille yhteinen toimintamalli, jonka avulla tiedonvaihtoa ja yhteistyötä voidaan lisätä.
- ohjeistaa lastensuojelua sosiaalihuollon asiakkaan asemasta annetun lain 17 §:n perusteella lapsen edun mukaiseen yhteistyöhön viranomaisien kanssa ja kehittämään yhtenäisiä lastensuojelun laatusuosituksen mukaisia toimintakäytänteitä.
- ryhtyä toimenpiteisiin pätevän henkilöstön saamiseksi ja henkilöstön pysyvyyden lisäämiseksi lastensuojelussa.

SOSIAALI- JA TERVEYSTERVIRASTON YHDISTÄMINEN

sosiaali- ja terveysterviraston tulee

- parantaa erityisesti päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumisen hoitoketjua.
- lisätä palveluneuvontaa ja ohjausta erityisesti haavoittuville asiakasryhmille ja vahvistaa asiakkaiden ja heidän omaistensa osallisuutta palvelujen sisällön määrittelyssä.
- selvittää viraston hallinnon ja tukipalvelujen järjestämisen ongelmakohdat ja etsiä niihin ratkaisuja.

kaupunginhallituksen tulee

- valvoa, että henkilöstöpolitiikka ja -hallinto koordinoidaan keskitetysti ja samalla varmistaa, että henkilöstön tiedonsaanti ja vaikutusmahdollisuudet turvataan suurissa organisaatiouudistuksissa.

PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN MUISTISAIRAILLE

sosiaali- ja terveysterviraston tulee

- varhaistaa muistisairaiden diagnosointia tekemällä kotihoidon asiakkaille moniammatillinen arviointi aikaisessa vaiheessa ja lisäämällä muistitestausta terveysasemilla.
- kehittää muistisairaana arjen toimintaa tukevaa kuntoutusta eri ammattialojen yhteistyönä sekä ottaa käyttöön muistisairasta ja hänen turvallisuuttaan tukevia apuvälineitä ja teknologiaa.

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

- lisätä erityisesti muistisairaille suunnattua palveluasumista esimerkiksi dementia kotien muodossa siten, että asumiseen liittyviä palveluja voidaan sairauden edetessä lisätä tarpeen mukaan.

PALVELUKUSTANNUSTEN KEHITYS OPETUS-, KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUISSA työväenopistojen ja nuorisosiainkeskuksen tulee

- jatkaa suurten kaupunkien välistä yhteistyötä siten, että yksikkökustannustiedoista voitaisiin saada nykyistä vertailukelpoisempia selvittämällä esimerkiksi toiminnan sisällöstä, kustannuslaskennallisista eristä ja erilaisesta organisoinnista johtuvat eroavuudet.

kulttuurikeskuksen, kaupunginmuseon, kaupunginorkesterin ja taidemuseon tulee

- käynnistää suurten kaupunkien välinen yhteistyö kulttuuritoimen palvelujen vertailemiseksi siten, että toiminnan sisältö, kustannuslaskennalliset ja palvelujen organisoinnista johtuvat eroavuudet tulevat otetuksi huomioon.

MAAHANMUUTTAJANUORTEN SUOMEN KIELEN OPETUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA, TYÖKOKEILUSSA JA PALKKATUKITYÖSSÄ

opetusviraston Stadin ammattiopiston ja kaupunginkanslian elinkeino-osaston tulee

- lisätä työpaikoille jalkautuvaa suomen kielen koulutusta.
- lisätä toiminnallista suomen kielen koulutusta.

opetusviraston Stadin ammattiopiston tulee

- hyödyntää monipuolisesti keinoja lyhentää ammatillisten opintojen kestoja, kuten esimerkiksi opintojen henkilökohtaistamista.
- kiirehtiä turvapaikkaa hakeneille oleskeluluvan saaneille nuorille suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista osana koulutusklusteria

Tuloksellisuusnäkökulmat

Arviointi käsittelee annettujen suositusten vaikuttavuutta, mutta ei muita ulottuvuuksia.

Arviointi koko kunnan toiminnan laajuudessa

Arviointi kattaa sen kunnan toiminnan, jota suositukset käsittelevät.

Aiheeseen liittyvien suositusten jälkiseuranta

Arviointi on nimenomaan suositusten 2015 jälkiseurantaa.

Arviointikysymykset ja aineisto

Arvioinnin pääkysymyksenä on, *mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan esittämillä suosituksilla on ollut.*

Pääkysymykseen haetaan vastausta seuraavilla osakysymyksillä:

3. Mihin tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointikertomuksessa esittämien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin keskushallinto ja hallintokunnat ovat ryhtyneet?
4. Mitä vaikutuksia suosituksen mukaisilla toimenpiteillä on ollut?

ARVIOINTIMUISTIO 1.3.2018

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2017 (Julkl. 6 § 1 mom 6 ja 8 kohdat)

Mikäli kaikkien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty, pyydetään tarkempi selvitys siitä, miksi toimiin ei ole ryhdytty. Toimenpiteiden ja vaikutusten toteutumista arvioidaan kolmiportaisella asteikolla:

Toteutuu täysin: kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty tai vaikutukset ovat olleet myönteisiä.

Toteutuu osittain: suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain tai vaikutuksia ei vielä havaittavissa.

Ei toteudu lainkaan: suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty tai vaikutuksia ei ole voinut olla siitä syystä, että suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.

Tämä kuvio ilmaisee tilannetta, jossa käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista toimenpiteiden tai vaikutusten arvioimista.

Aiempien vuosien arvioinneissa ei ole tullut esiin, että suosituksilla olisi ollut negatiivisia vaikutuksia. Mikäli näin tapahtuu, se huomioidaan erikseen.

Arviointi suoritetaan perehtymällä kaupunginhallituksen ja lauta- sekä johtokuntien tarkastuslautakunnalle toukokuussa 2017 antamiin lausuntoihin ja kaupunginhallituksen valtuustolle joulukuussa 2017 antamaan selvitykseen arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Lisäksi tehdään kysely asianomaisen viraston johdolle tai muille tahoille sen mukaan, miten aiheesta arvioidaan saatavan riittävä vastaus.

Rajaukset

Suosituksen vaikuttavuutta arvioidaan kaikkien vuoden 2015 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten osalta siten, että 1. toimikunta käsittelee 1. jaoston aiheet ja 2. toimikunta 2. jaoston aiheet. Tarkastuslautakunnassa käsitellyt aiheet, eli talouden arviointi ja tavoitteiden toteutumien käsitellään 1. toimikunnan muistiossa.